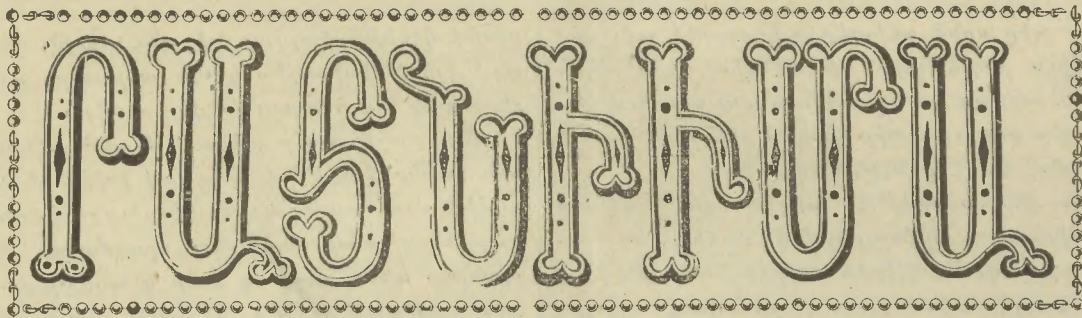

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՄԻՆԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ. — Տիւնիստ կիթոնիքէ տահա ֆէնա՞ մը օլույօր 1101, Ահլալը հազըրէ — Հարալ մուխապիւրէրի 1102, Ալման պաշ վէքիւնին նութգու 1103, Էսիւրէր 2էհրի 1104, Մուխապէրոթ — Պէհէսնիւ-եան Էֆ.նին մէգալէսի միւնասիպէթիլէ պիր դաշ սէօզ 1105, Բէճէպեան միւնասիպազասը 1107, Թիւրքիստան նի՞հիւն փրօթէսթանիլդ Իլէրի կիթմէյօր վէ պուսնու տէվասը նէ՞ տիր 1107, Աֆիօն Գարա՞Հիսարտա Ինճիլի իշին Յոքեւրանը 1109, Տիւնի — Բուհ Իւլ Գուսու 1110, Միւթէնէվի — Մարաշ փրօթէսթանիլդ՝ Ագատէսիա մէք-թէպի 1111, Մալիւմաթ փարջալարը 1112, Հափա խապէրէրի 1113:

ՃԻՆՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 11, 1914.

ՆՊ 50

ՊԵՆՏԻ ՄԱՒՍՈՒՍԼԱՐ

ՏԻՒՆԵԱ

ԿԻՐՏԻՔԷՆ ՏԱՀԱ ՖԷՆԱ՞ ՄԸ ՕԼՈՒՅՈՐ

2.

Պու կիւն տիւնեատա իճրաի թէսիւր էթ-մէքտէ օլան գուվէթլէրի թէվարիսին պուս-տան էվվէլքի միւտտէթլէրինտէ իլլէմիլ օլան գուվէթլէրլէ մուգայէսէ էթսէք տիւնեանըն կիթթիքճէ տահա զիյատէ ֆէնալաշմայըպ, պէրաքս տահա էյի օլտուղունու կէօրէճէյիզ:

Բրիսթիան ալէմինէ պազսագ, թալիմ ու թէրպիլէ ուսուլլարը, կէնճ Բրիսթիան չիւքէթ-լէրի, ղայրէթքէշ չիւքէթլէր, Միսիօնէր չիւքէթլէրի, քիլիսէ իսլահաթընա չալըշան հի-յէթլէր, հէյէթ ի իճթիմալիյէյի, սիյասիյաթը, հիւքիւմէթլէրի, թիճարէթի վէ հայաթըն սաիր տաիրէլէրինի իսլահ էթմէք իլլէն թէշլիլ օլունմուշ օլան ճէմիյէթլէր, խայրիսահ մագ-սէտլէրէ վէրիլէն իանէլէր, միլլէթլէրին հա-յաթընը եիւքսէլթմէք իլլէն վագֆը նէֆս էտէն կէնճլէր, պուսլարըն նիչէսի կէնէն 19ընճը վէ շու 20նճի ասըն սէմէրէլէրի տիրէր: 1870տէ Ամէրիգա՞ քէնտի մէքթէպլէրի իլլէն 69,000,000 տօլար, 1913 տէ 488,000,000 տօ-լար սարֆ էթտի: 20նճի ասըն իլք 10 սէ-նէսի գարֆընտա եինէ Ամէրիգատա խայրիսահ մագսէտլէրէ 5000 տօլարտան (1000 ինկ. լիւր):

Եօգարը վէրիլէն իանէլէրին մէճմուր 1250 մի-լիօն տօլար օլմուշ տըր: Կէնէն սէնէ Ամէրիգա տարիւլֆիւնուլարընըն սալթ պիրիսինտէ թա-լէպէնին ինճիլ վագը իլլէն վէրալիլ իանէ 4000 տօլար (1000 ֆրանսըզ լիւրասը) օլմուշ տըր: Պունլար կէնէն ասըն իպթիտալարընտա իլլտիւմիլշէլլէր տէյիլ իտի: Եալընըլ իլմի իլա-հիյաթ թալէպէսի տէյիլ Ագատէմիլք, տաիրէլէր-տէքի հաթթա Թըպպիլէ տաիրէլէրինտէքի թա-լէպէ տալի փութփէրէսթլէր վէ ճահիլ միլ-լէթլէր արաւընտա պէշարէթի թէպլիլ էթմէք վէ պէշէրիլէթի թէրֆի էթմէք իլլէն վագֆը նէֆս էտիլօրլար:

Մէտէնիլէթտէ կէրի գալմըշ օլան գալմա-րըն հալընա պագսագ օրատա տա պէօյիւք պիր ֆարգ կէօրէճէյիզ: Պու սընֆ գալմլարըն անվալընը իսլահ իլլէն գատիմ տէհրլէրտէ սայքի հիչ պիր ճէհտ սարֆ օլունմագ ըտը: Հաքին Բրիսթիան քիլիսէլէր քէնտի վագիֆէ-լէրինէ ույանտըգճա պու պապտա տահա վասի պիր միգիաստա իլլէմէքտէ օլմուլլար տըր: Պու գալմլար մատալիուն մէտէնիլէթլինն ուգու-պէթլէրինէ մարուզ օլույօրլար իսէ տէ, տահա եիւքսէք Բրիսթիան մէտէնիլէթլինն պէրէ-քէթլէրինէ տէ նալիլ օլույօրլար:

Պու կիւնքի մուհարէպէնին տէհիլէթլէրի պու տէտիլլէրիմիլլէ իթիւրազ սայըլամագ: Զիրա պու հալլարը տիգգաթլա միւթալէա վէ թահիլ էտէրսէք, կէօրէճէյիզ քի սնլէրին մէսուլիլէթի պիւթիւն էհալիտէն զիյատէ մահ-

տուտ յոյր սընֆ բէիսլէրին իւզէրինէ տիւշէր : Պիւթիւն միլլէթլէրին թէտէնիսի նէթիճէսի տէյիլ , անճազ տէնրլէրտէն պէրու սիւրիւպ կէլէն պիր ուսուլու պիր թագըմ բէիսլէրին սու ի իսթիմալ էթմէսի նէթիճէսի տիր :

Պու միւնասիպլէթլէ տիկէր պիր նոզթայը տա հիսսապա ալմագլըղըմը վաճիպ տիր .— Ասորարըն վէ նէսլլէրին սիրէթինտէ թէվէրրիւս էտիլէն ունսուրլար պուլունտուղու կիպի , քէսպի օլան ունսուրլար տա վար տըր : Վազաա պիր ասըն վէ պիր միլլէթին ատէմլէրի իչինտէ պուլունտուղարը մուհիթէ կէօրէ գապա եա նազիք , զալիմ եա րահիմ օլուրլար , լաքին հագիպի էյիլիք եանի ախլագի սիրէթ ֆէրտլէրին ինթիխապ վէ իսթիյարը նէթիճէսի տիր : Հէր պիր ֆէրտ էյի օլմագ իչիւն գարար վէրմէլի տիր : Խուսուսա Գրիսթիանլըգ պու ճիհէթի թէէյիտ էտէր վէ ատէմլէրին թէվէրրիւս թարիգիլէ տէյիլ , տահա զիյատէ իրատէթ վէ իսթիյարլա տինտար օլմալարընը թալէպ էտէր : Գրիսթիանլըգտա իման՝ հոլոր իրատէթ իչի տիր : Պու սէպէպտէն հէր ասըն վէ հէր միլլէթին ատէմլէրի պիրէր պիրէր իման էտիպ էյի քիմսէլէր օլաճաղլար տըր : Իմտի նիչիւն պիր ասըն ատէմլէրի կէչէն ասըն ատէմլէրինտէն զիյատէ քէօթիւլիւյէ մէյյալ օլսունլար : էյէր ատէմլէրի էյիյէ սէվգ էտէն մուհիթտէ թէրագըր կէօրիւլիւսէ նիչիւն ֆէրտլէր օ թէէսիրաթա իճապէթ էթմէսին : Օ թէսիրաթա իճապէթ էթմէյիպ , եինէ չէրրի ինթիխապ էտէն քիմսէ Գրիստոս թէնճէ զուհուր էթսէ տէ ինթիխապընտա հուրր պուլունաճագ տըր : Տէմէք քի տիւնեանըն տահա էյի օլուպ օլմամասը խարիճի թէպէտտիւտէն զիյատէ տէրունի իրատէթէ թէէսիր էտէճէք ինայէթ վասըթալարընտան ասըլը տըր :

Իմտի պու ասը նիչիւն կէչէն ասըտան քէօթիւ օլսուն : Տինսիլլիք կէչէն ասըտա պու ասըտա պուլունտուղունտան տահա չէտիտ պիր սուրէթտէ ճարի իտի , մուհարէպլէր կէչէն ասըտա տահա չօգ իտի վէ տահա էանա միւճիպլէրլէ իճրա օլունուրտու : Բոմալըլար սրասընտա տիւնեալիլիք պու կիւնքի Ֆրանսըղլարըն արասընտա օլտուղունտան չօգ իտի : Բուհանի սընֆ զուրունը վիւսթատա պու կիւնքինտէն չօգ էտնա իտի , պու կիւն խայր իչիւն իչլէյէն զուվլէթլէր տահա չօգ տըր : Իմտի նիչիւն պու ասըն էհալիսի կէչէն ասըլարընքինտէն տահա ֆէնա օլսուն : Վագըլար

տախի կէօսթէրլարար քի պու ասըն ատէմլէրի էյի թէէսիրաթա կէչէն ասըլարըն ատէմլէրինտէն ազ հէսսաա տէյիլլէր տիր :

Շու սահիհ տիր քի ատէմ պիր մէնղարէնին հանկը ճիհէթինէ պագմագ իսթէրսէ ալէսսէվիլյէ օնու տահա գօլայ կէօրիւր : Տիւնեանըն գարանլըգ թարաֆլարընա պագմագա մէյյալ օլանլար անտէ չօգլուպ նուր կէօրմէյլէր : Լաքին հագիգաթը հալը կէօրմէյէ չալըչանլար , տիւնեամըղըն մուղալլամ թարաֆընը կէօրիւպ անը իսլահ էթմէք պապընտա չէվգ ու դայրէթլէ թութուլուրար , վէ անըն փարազ վէ իւմիտլի թարաֆընը կէօրիւպ համտ ու սէնայա սէվգ օլունուրլար :

Պու սէպէպտէն պիզ թալսիյէ էտէրիզ քի , Գրիսթիանլար Գրիստոսըն թէքրար զուհուրունա տաիր իւմիտլէրինի տիւնեանըն կիթտիքճէ տահա ֆէնա օլաճաղը գանըչը իւզէրինէ թէէսիր էտիպ տիւնեատա թէտէնի վէ գէվալ կէօրմէյէ չալըչանլար , անճազ Գրիստոսըն զուհուրունըն՝ Մէլէքիւթուլլահըն սօն գաֆէր կիւնիւ օլտուղունա ինանարագ պու տիւնեատա խայրըն հէր պիր գաֆէրինի օ պէօյիւք կիւնիւն պիր փէյի տէյու ալսընլար վէ քէնտի իւմիտլէրինի տիւնեանըն ֆէնալալմասընա տէյիլ , էյիլէյմէսինէ թէէսիր էթսիլլէր :

Յ . Գ . Գ .

ՍՕՆ

ԱՅՎԱԼ Ը ՀԱԶՐԵ

Հարպ մուխապիդէրի .— Էվվէլլէրի պիր մուհարէպէ պաչլար պաչլամագ զագէթա մուխապիլլէրի հէման իքի թարաֆըն օրտուլարը իլէ պիրապէր մէյյտանը հարպա գօչարլար վէ ույար ույմագ խապէրլէրի տիւնեանըն հէր թարաֆընա նէչլ էտէրլէր իտի : Բուս-ճափօն մուհարէպէսինտէ պու ճիհէթլէ եէնի պիր տէվրէ պաչլատը : Զիրա մուհարէպէ պաչլար պաչլամագ մէյյտանը հարպա թօփլանան մուխապիլլէրէ ճափօնիա հարպ խաթթընտան իլէրիյէ կիրմէմէքլիլի էմր էտիպ , պու թալէպլինի տէ իճրա էթտիրտի : Պէօյլէճէ հարպ մուհարէլլէրինի կիզլի թութմագլըղըն հաքիմանէ պիր մէսլէք օլտուղունը տիւնեայա իսպաթ էլլէտի : Էվրօփա պու տէրսի էօյրէնմիլչ

օլարադ, հարպը հազրրտա հէր թարաֆտա տախի խապէրէր հազրրտա սըզը անսխորիւք գուլ-
լանըյօրլար: Ալման էսիրէր իւզէրինտէ քէն-
տիլէրին հանկի պէօլիւյէ ախա օլտուզլարընա
տախի հիւ պիր իչարէթ պուլունմայօր: Բուս
գօմանտարլար քէնտի թապուրլարը իլէ հու-
տուտա երկրիւքէն նէրէյէ կիթտիքլէրինէ
տախի գափալը թալիմաթնամէլէրտէն մատա
պիր մալիւմաթլարը օլմայօր: Մաթպուլաթ ա-
ճէնթլէրինին հիւ պիր մուհարէպէյի եա մու-
հիմ մանօլրալարը սէյր էթմէլէրինէ միւսաատէ
էտիլմէզ, անճազ րէսմի հարպ աճէնթլէրի քէն-
տիլէրինէ նէ տէրէճէ մալիւմաթ վէրմէյի միւսա-
սիպ սայարսաօ գատար եազմաղա մէզուն տըր-
լար: Վազաա տանիլէ տէֆա պու զայրի մէսուլ
մուխապիրլէր ճասուս վաղիֆէսինի իֆու էթ-
միլէր տիր: Պու սէպէպտէն էլիւզմ Պէճի-
գատա, Ավսթրիատա, Փրուսիատա տէվամ
էթմէլտէ օլան մուհարէպէյին անվալընա
տախի, զազէթալարտա արզու օլունան տէրէ-
ճէտէ մուֆասսալ խապէրլէր նէյր օլունմայօր:
Հաթթա ասքէրլէրին վալիտէլէրի, զէվճէլէրի
վէ տօսթլարը պիլէ անլէրին նասիպինէ տախի
խապէր ալամայօրլար: Կէչէնլէրտէ պիր ծրան-
սըզ վալիտէ պիր գաչ կիւն էվվէլ քէնտինէ վէ-
տա էտիպ հարպա կիթմիլ օլան իքի էվլատա-
րընըն իսմէրինի, տօղտուգլարը վէ էօլտիւքէ-
րի թարիխի հավի օլան պիր պազըր մէտալեոն
ալտը, վէ իչթէ էվլատալարը հազրրտա ալ-
տըզը ճիւմէ մալիւմաթ պունտան իպարէթ
իտի: Շու հալտէ գարիլէրիմիզ հարպա տախի
մուֆասսալ մալիւմաթ ալմաղը մէմուլ էթմէ-
մէլ տիրլէր:

Արևան պաշ վիֆիլինին նուրգու.— Պաշ վէքիլ
թարաֆընտան Բայխթալտա իրատ օլունան
նութգ խիւլասաթէն պէր վէճի աթի տիր.
«Էֆէնտիլէր, Օգոստոս 4 իճթիմաը իս-
թամ պուլտուգտան պիր ազ սօնրա ինկիլ-
թէրա սէֆիրի պիզէ հիւքիւմէթ ի մաթպուլէ-
սինին ուլթիմաթօմըն թէպիլզ վէ ուլթիմա-
թօմըն թարաֆընտան տէրհալ րէտտինի
միւթէազըպ իլանը հարպ էթտի: Օ վազթ
պու խուսուստա ֆիքրիմի իզհար էտէմէտիյիմ
ճիւմէլէլ չիտի պազը պէյանաթտա պուլու-
նաճաղըմ: Պու կիւն մէսուլիյէթ ի հարպըն
ճիւմէլէլ ախտիլէրինի փէք էյի պիլիյօրըզ:
Մէսուլիյէթին էն պէօլիւլ պիր չօգ թահրի-

քեաթտա պուլունան Բուս րիճալընա վէ ին-
կիլթէրա հիւքիւմէթինէ րաճի տիր: Ինկիլ-
թէրա, Ավսթրիա—Սըրպ իսթիլաֆընըն հարպ
ը ումուլիյէ ինկիլապընը արզու էթմէտիյինի
Փէթըրսպուլիա ալըգ պիր սուրէթտէ պիլ-
տիրսէ իտի մուհարէպէյէ մանի օլապիլիտի:
Ձարըն էթրաֆընտա պուլունան գըսմէն զայրի
մէսուլ պիր հէյէթին թահրիքճուլանէ թէ-
չէպպիւսաթընա վազըֆ օլան ինկիլթէրա
հիւ պէր չէյ եափմատը. պիլաքս ծրանսանըն
վէ տօլալըսըյա Բուսիանըն եանընտա ախզը
մէվզի էթտիյինի Փէթըրսպուլիա ինսաա էթ-
տի: Ինկիլթէրայը պու մուհարէպէյին վու-
գուընը մէն էթմէմէյէ սէվզ էտէն չէյ միւ-
նասիպ կէօրիւնէն պու ֆուրսաթտան պիլ իս-
թիֆատէ էն պէօլիւք րազիպինի մահվ էթմէք
արզուսընտան իպարէթ իտի: Պէլճիգանըն
պիթարաֆըլընա կէլինճէ, պու ինկիլթէրա
իչիւն պիր մասքէտէն պաչգա պիր չէյ տէյիլ
տիր: Օգոստոսըն իքինճի կիւնիւ պատէզզահր
սաաթ հէտիտէ, տիւլմէնլէրիմիզին հարպ փը-
լանլարընա վազըֆ օլտուղումուլ ճիւմէլէլ,
մէմէլէթէթիմիզի միւտաֆէա իչիւն Պէլճիգա-
տան կէչմէյէ մէճպուր օլտուղումըզ Պրուքսէլ
հիւքիւմէթինէ պիլտիրտիք, ֆազաթ երնէ
այնի կիւնտէ եանի, ինկիլթէրանըն թէչէպ-
պիւսաթըմըզա հէնուզ վազըֆ պուլունմատըզը
պիր զէմանտա, Լօնտրա հիւքիւմէթի, չիմալի
ծրանսա սէվահիլի Ալման տօնանմասընըն հիւ-
ճիւմինէ տիւլար օլտուղու թազտիրտէ պիլա
գայտ ու շարթ մուսվէնէթ էտէճէյինի Փարիզէ
պիլաիրտի: Պու չէրաթի թահրընտա ինկիլ-
թէրա Պէլճիգանըն պիթարաֆըլըն իլալ է-
տիլտիյի ճիւմէլէլ զըլըճա սարըմաղա մէճ-
պուր օլտուղունը նա՞սըլ իտտիա էտէպիլի:
Հալ պու քի Պէլճիգա հիւքիւմէթի էվվէլճէ
պիր չօգ խաթա իրթիքեապ էթտի: Էվվէլա
օրտումուլ 3—4 Օգոստոս կիւնէսի Պէլճիգայա
կիրտիյի զէման, պիթարաֆըլընտան չօգտան
սարֆը նազար էտէն պիր տէվլէթ թօփրա-
ղընտա պուլունույօրտը, սանիյէն, ինկիլթէր-
ա պիզէ Պէլճիգա իչիւն տէյիլ, ֆազաթ իքի
պէօլիւք տէվլէթին մուսվէնէթիլէ գուվզէ ի
իքթիսատիյէմիզի գըրմազ իչիւն իլանը հարպ
էթտի: Էֆէնտիլէր, պէյ/սէնէ էվվէլ պու
մէվզիյէ կէտիյիմ զէման իթիլաֆը Միւսէլ-
լէս իթթիֆազը Միւսէլլէսին գարըսընտա
գալի պիր սուրէթտէ թէչէքքիւլ էթմիլ,
հն գուլվիթի ինկիլապէք գարըն չըզմագտան

Ի պարէթ օլան Ինկիլիզ սիյասէթի Իթի-
լաֆ Ե Միւսէլլէսի ալէթ Իթթիխազ էյլէմիշտի :
Ալման սիյասէթի պիր թարաֆտան մուհարէ-
պէյէ մանի օլմագ Իւզրէ Իթիլաֆ Ե Միւսէլլէս
տէվլէթլէրի իլէ այրը այրը ուզլաշմագ , տի-
կէր թարաֆտան տա հէր Իհթիմալա գարչը
միւստաֆէա Ի միլլիյէյի իճապաթ Ե ասքէրիյէյէ
թէվֆիդ էթմէքտէն Ի պարէթ Իտի : Պիւ հէր
Իքի չարէյէ տէ միւրաճէաթ էթտիք . ֆագաթ
թէյէպպիւսիւմիւզ Ֆրանսատա հարիս Ի ճայ
տիպլումաթլարըն Ինթիգամ արզուլարընա թէ-
սատիւֆ էթտի վէ պու արզու . Ալմանիա իլէ
միւնասէպաթ Ե օսթմանէ փէրվէրտէ էթմէք
հագզընտա պիր գըսմ Ֆրանսըզ էհալիսի թա-
րաֆընտան պէսլէնէն ամալա դալէպէ չալտը :
Բուսիայա կէլինճէ , ֆիլհագիգա պու տէվլէթ
իլէ պիր գաշ մուգալէլէ ագտ էթտիք , ֆա-
գաթ Բուսիա թարաֆընտան միւթթէֆիգիմիւզ
Ավսթրիայա գարչը Ի պրագ օլունան մուխա-
լէֆէթ Ալմանլարա գարչը պէսլէնէն քին ու
խուսուլմէթ , Ֆրանսըզ Իթթիֆագընա սատա-
գաթ , հարպ Ե ումուլմինին Իթիլալընը պէր
թարաֆ էտէճէք մուգալէլաթը վիւճուտա
կէթիրմէքտէն մէն էթտի : 1911 պուհրանըն-
տան սօնրա էհալինին հիսսիյաթը Ինկիլթէր-
րայը Ալմանիայա թէգարրիւպէ սէվզ էթտի վէ
Աֆրիգա իլէ Ղարպի Ասիա հագզընտա Իթի-
լաֆ ագտընա մուվաֆֆագ օլտուգ : Ֆագաթ
Լօնտրա կէրէք Ֆրանսա իլէ կէրէք Ինկիլ-
թէրրա իլէ արասընտաքի բէվապըթը թագ-
վիյէյէ չալըշտը , վէ պու իւշ տէվլէթ արա-
սընտա սիյասիյաթ սահէսինէ կէչէն պազը
մուգալէլաթըն ագտ էտիլտիյի մէրթէպէ Ի
սուպուլթա վասըլ օլտու : Մա մաֆիհ պիւզ
պու հալին թէվլիտ էտէպիլէճէյի մէհալիքի
Ինկիլթէրրանըն փիյշ Ի էնգարընա վազ էթ-
մէքտէն կէրի գալմատըզ : Տահա կէչէն Թէ-
մուզըն Իպթիտասընտա Լօնտրա իլէ Փէթըրս-
պուրկ արասընտա պիր մուգալէլէ Ի պահրիյէ
ազտը խուսուլմէնտա միւգալէրաթ ճէրէյան
էթտիյինէ վազըֆ օլտուզուլմու վէ պու հալին
սուլի Ե ճիհան Իչիւն թէհլիքէլի օլտուզուլմու
Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէ Իհասա էթտիմ :
Շիմաթ Ինկիլթէրրա Ալմանիանըն գուվլէ Ի
սոքէրիյէ վէ Իգթիսատիյէսի մահվ օլունճայա
գատար հարպա տէվամ էտէճէյինի իլան էտի-
յոր : Պունա պիւզճէ վէրիլէճէք ճէվապ պիր
տիր , Ալմանիա քէնտինի մահվ էթտիրմէզ :
Ալմանիանըն գուվլէ Ի ասքէրիյէ վէ մալի-

յէսի վաթանըն էմրինէ ամատէ տիր : Իգթի-
սատի հայաթըմըզ փէք միւքէմմէլ տիր : Իշ-
սիզլէրին ատէաի նիսպէթէն ազ տըր : Պու-
րատա Իմիէրաթօրըմըզն սէօզիւնիւ պիր տա-
հա թէքրար էտէյիմ . Պէն ֆըրգա պիւմմմ ,
հալընըզ միւթթէհիտ Ալմանիա թանըրըմ :
էֆէնտիլէր , միւպահասա էտէճէք զէմանտա
տէյիլիզ , պինաէն ալէյի հալընըզ պիր ճիւմլէ
տահա իլավէ էտէճէյիմ , վաթանըն չէրէֆի
Իչիւն թէրք Ի հայաթ էտէն էվլատարըմըզն
խաթըրէսինի Իհթիրամլա սէլամլայալըմ , օն-
լարըն գահրէմանըզլարը գարչըսընտա էնսալ Ե
աթիյէ Իչիւն տահա գալի , սէրպէսթ պիր Ալ-
մանիա վիւճուտա կէթիրինճէյէ գատար չա-
լըշմագա պիր տահա հէմին էտէլիմ : Միւ-
չարիլէյի քէնտի նութգընտա շու սէօզլէրի
տէ իրստ էթմիշ տիր . — « Հէփիմիւզէ
աիտ օլան պու միւճատէլէյէ ախրէն հէ-
նի պիր միւթթէֆիգ Իթիլալ էթմիշ տիր
քի պու տա հիւքիւմէթ Ի Օսմանիյէ տիր :
Օսմանը հիւքիւմէթինէ սուրէթ Ի գաթիյէտէ
մալիւմ տիր քի Ալման Իմիէրաթօրըմըզն
Իգմիւլալը Օսմանը Իթիլալ Ե սիյասիսինին
մահվ օլմասը տէմէք տիր : Էվրօփա Ի վա-
սաթի տէվլէթլէրիյէ Թիւրքիայա հարպ ա-
չանլար , պահատըր Օսմանը միւթթէֆիգիմի-
զին տիւշմէնին գալպկիւհալը օլան միւսթէմ-
լէքեաթա հիւճիւմտէ թէրէտտիւտ էթմէյէճէ-
յինի կէօրէճէքլէր տիր : »

Էպիլիք շեհրի . — Մաճարիսթանըն Էսթէր-
կոմ նամ չէհրինէ հագըն պիր հէնի չէհր ինչա
էտիլմէքտէ տիր : Ավսթրիալըար կէրէք
Սըրպլարտան վէ կէրէք Բուսլարտան ալտըզ-
լարը Էսթրլէրի քէնտի չէհրլէրինէ հէրլէշտիր-
մէքտէն իսէ ալլէրի մէզքիւր մահալէ կէթիւ-
րիւպ , Իչինտէ սաքին օլմալարը Իչիւն քէնտի-
լէրէ էվլէր հափտըրարապ օրատա պիր չէհր
մէյտանա կէթիրմէքտէ տիրլէր : Պու հէնի չէհ-
րին հանընտա ճամ ֆապրիդալարը վէ չէհրի
գըզտըրաճագ պինալար վէ սաիր լազըմ օլան
մախզէնլէր տախի թէտարիք էթմիշլէր տիր :
Պու հարպ Էսթրլէրի արասընտա գահիր օլան
գօլէրա վէ էմալի խասթալըզլարըն մէն Ի սի-
րայէթի Իչիւն լազըմ կէլէն հէր պիր վասըթա-
յը գուլլանարապ չէհրի սըհնէթ նօզթա Ի նա-
զարընտան փէք թէմիւզ սագլայօրլար : Լաքին
շու չէհրին թանգիֆաթընա տիգգաթ էյլէյէն

մէմուրլարըն էն չէթին խըտմէթլէրի պու իւ-
լէթլէրէ գարը մուհարէպէ էթմէքտէն զիյատէ
էսթրլէրին իւղէրինտէ պուլունան քէնլէլէրէ
դարը միւճահատէ էյլէմէք տիր: Անլէրին իւ-
ղէրինտէ պուլունան պիհիսսուլ քէնլէլէր քէն-
տիլէրէ զահմէթ վէրտիքտէն մատա, պիր թա-
ղըմ ճիւտ խասթալըզլարընը, հաթթա թիֆօյը
թամիմ էթտիրմէք իլէ պէօյիւք զիյանը մու-
ճիպ օլմագտա տըր: Պու սէպէպտէն սըհիյէ
մէմուրլարըն էսթրլէրի սապօն վէ սաիր էճզալը
սուլար իլէ անլէրի երյգայարագ պու հայվան-
լարտան թաթհիր էտիյօրլար վէ հէր հէնի
կէլէն պէօյիւք պու քէնլէլէրտէն թաթհիր
օլունմատըգճա իլէրի գապուլ օլունմազլար:
Պու մագսէտ իլիւն սալթ էսթրլէրին էլպիսէ-
սինէ հիւքիւմէթ եարըմ միլիօն քուրօնւան
զիյատէ մէսարիֆ էթմիլ տիր: Պու ֆէննի
ճէհալէր սայէսինտէ էսթրլէր կէրէք քէնլէլէր-
տէն կէրէք գօլէրատան ազատ օլարագ րահաթ
պիր էօմր կէլիւրէպիլիյօրլար:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՊԵՆՏԵՆՆԵԱՆ ԷՖ.ՆԻՆ

ՄԵԳԱՆՍԻ ՄԻՆԱՍԷՊԵԹԻՑԼԷ ՊԻՐ ԳԱՉ ՄԵՕԶ

2.

Բ. Չիլէք իլլէթինի ալըլայարագ (vac-
cinate) սաղըլթմագտան էվվէլ ինօֆիւրասիս
(inoculation) իլէ սաղըլթմաղա չալըլըրլար
իտի: Հէր նէ գատար պու իքի նէվ ամէլի-
յաթ եէքտիկէրինէ միւշապիհ իսէ տէ, էսա-
սէն ֆարգլը տըրլար վէ էլէէվմ ինկիլթէր-
րատա ինօֆիւրասիս քիւլլիյէն մէն էտիլմիլ
տիր: Պու ինօֆիւրասիս Շարգ մէմլէքէթլէ-
րինտէ իսթիմալ օլունուր իտի: Մէնկի շա-
հանի սիւլալէսի գէմանընտա Չինէ իտխալ է-
տիլտի վէ 18ինճի ասըտա Մարի Ուըրթիլի
Մօնթալու վասըթասըլլա թիւրքիտտան ին-
կիլթէրրայա իտխալ օլունտու: Ֆագաթ ասլ
պու կիւնքի չիլէք ալըսընը պուլան Տօգ.
էտուարտ Ճէնըր օլմուլ վէ քէնտինին էսէրի
1798տէ նէր օլունմուլ տըր: Շէօյլէ քի պու
խուսուստա տախի էրմէնիլէրին իֆթիլար
էտէպիլէճէքլէրի պիր չէյ հօգ տըր: «Միւ-
թալէա վէ թէրճէմէ եա նէր էտիլսէլէր 20ին-

ճի ասըն թէպապէթ ֆէննիինի պիլէ գէնիլին-
լէթտիրէպիլէճէք» օլան վէ էրմէնի թապիպ-
լէր թարաֆընտան պուլունուլ մէճհուլ գա-
լան իսթիլարըն նէլէր օլտուղունու Պէ-
հէնիլիւն էֆ. տէն անլամագ իսթէր իտիք:
Պու կիլլի գալմըլ իսթիլարըն անլայապիլ-
մէմիլ իլիւն քեալքի հիլ տէյիլ պիլգէ մէնպա-
լարընը պիլտիրսէ իտի...:

Քէզա էրմէնիլէրին՝ Ռուքինեան տէվրինտէ
էվրօփա իլէ օլան թիճարէթլէրի սայէսինտէ
Րընէսանս վէ Պաւլիկեանլար վասըթպըլլա
մէգնէպի իսլահաթա օլան տէրէճէ ի իլթի-
րագլարը գաննըմըգճա փէք զիյատէ իֆրաթ
էտիլմիլ տիր:

3. Թէնգիտ էթմէք իսթէտիլիմիլ սօն պիր
խուսուս տահա վար: Սահիպ ի մէգալէ՝ պի-
զիմ Բրիսթիյանլըղը գապուլ վէ անըն իլիւն
միւճահէտէ էթմէմիլին թարիլի քէնֆիլէթինի
ղայր ի քեաֆի սուրէթտէ թահլիլ էթմիլ տիր:
Պու մէսէլէ հագգընտա քէնտինին պիւթիւն
տէտիլէրի շունտան իպարէթ տիր: «Հայ
գալմընըն Բրիսթիյանլըղա օլան շայան ը թագ-
տիր խըտմէթի՝ մէտէնիյէթէ խըտմէթ տէմէք
տիր, զիրա պիլ գանմըլըք քի պաչգա հիլ
պիր տին (եա տինսիլլիք) մէտէնիյէթի Բրիս-
թիյանլըղըն էթտիլի գատար մուհաֆաղա վէ
թէրվիճ էթմէմիլ տիր»:

Պու տէնիլէն տօղրու, լաքին նաղըս տըր.
զիրա պիլլիմ Բրիսթիյանլըղ ուղրունա եափ-
մըլ օլտուղունուլ միւճահէտէլէրին հագիգի
վէ թամմ թահլիլի տէյիլ տիր: Էրմէնիլէր
Բրիսթիյանլըղ իլիւն միւճահէտէ էտէրէք չէք-
տիլէրի խայալ օլունմագ էգիլէթ վէ մուգա-
յագալարա րաղմէն, սեքպեքի վիճանս ի-
տէալը իլիւն միւճահէտէ էթմիլ տիրէր: Վէ
իլթէ գանն ը աճիգանէմիլգճէ պիր միլլէթ հա-
լինտէ տինեա մէտէնիյէթինէ իֆա էթտիլի-
միլ է՛ն ալի, է՛ն նէճիպ խըտմէթ պու տըր:
Սաիր միլլէթլէր էտէպիլաթ վէ սէնայի ի նէ-
ֆիտտէ պիլգէ թէֆէվվիլք էթմիլ տիրէր:
Փագաթ պիլլ տինի իսթիլալըմըք եանի —
թահլիլ ի մանէվիսիլլէ — վիճտան սէրպէսթ-
լիլիմիլ իլիւն մուաննիտանէ միւճահէտէ է-
տէրէք տինեանըն էն իսկալիսք (գաղափա-
րապաշա) միլլէթլէրի սընֆընա իտխալ օլուն-
մաղա քէսպ ի լիյագաթ էթմիլիլ տիր: Պէ-
հէնիլիւն էֆ. Բրիսթիյանլըղ հագգընտա
եաղալըղ վագթ, վագըալարը թահլիլ էտիպ
էլմահէտէլէրիմիլլին պու եիւքսէք մանէվիլ

ճիշդ թիվների կէօսթէրէմէմիշ տիր: Պու խոսուու թարիխիմիզ նօգթա ի նազարընտան ֆէվզէլա- տէ էհէմիլէթլի տիր, գիրա էկէր էրմէնիլէ- րին պիր միլլէթ հալինտէ քէնտիլէրտէն փէք զիյատէ պէօյիւք գուվվէթլէրէ գարչը տինի իսթիզլարը եանի սէրպէսթի Վիճտան- արը իչիւն միւճահատէ էթմիշ օլտուզլարընը, պիր միլլէթ հալինտէ նէ իսթիպտատա, նէ տէ րիշվէթլէրէ պօյուէն էյմէտիքլէրինի փիշի նազարա ալըրսագ, օ զէման թարիխիմիզին հէր պիր վագըասը նազարըմըզտա տահա եիւքսէք պիր մանա իքթիսապ էտէր. հալ պու քի էկէր պու էսասի թասավվուրու գապզ էթմիշ օլմայարագ թարիխիմիզի օգուր իսէք, օ՝ պիզէ պիր թագըմ օսանճը հատիսաթ տի- զիսինտէն իպարէթ կէօրիւնէճէք տիր: Պի- նաէն ալէհ թարիխիմիզի պէշէրիլէթին էն պէօյիւք պիր զալէպէսի մէրթէպէսինէ չըգա- րան պու խոսուու՝ սիւքիւթ իլէ կէշիվէմէլի իտի: Նիխոր Իշխան իլէ Վահան Մամիկոնեան արասընտա ազտ օլունան Նուարսակ մուա- հէտէսի տախի, Վարդանանց մուհարէպէսի գատար չայանը տիգգաթ տըր: Մէզքիւր մուահէտէնին իլք չարթը՝ Գրիսթիյանըղը էրմէնիլէրին տինի հալինտէ թանըմագ վէ հիշ պիր քիմէյի ճէպրէն սինինի թէպտիլէ մէճ- պուր էթմէմէք իտի: էրմէնիլէրին գուվվէ- թինին Աճէմլէրինքինէ նիսպէթէն փէք զի- յատէ էհէմիլէթլի օլտուզու պիր սըրաստա, Աճէմլէր՝ էրմէնիլէր իլէ անլաշմաղա վէ ան- լէրէ սէրպէսթի Վիճտան պախշ էթմէյէ մէճ- պուր օլույօրլար: Պունլար, մէտէնիլէթ իչիւն պէօյիւք պիր խըսմէթ տէյիլ մի տիր: Ասիա- նըն տիկէր միլլէթլէրի ախլագի տիւզիլիւնիւք վէ էսարէթ իչինտէ սիւրիւնտիւքլէրի պիր զէմանտա, ախլագի պիր մէպտէ ուզուրունա օ գատար ֆէտաքեարլըզլար իսթիյար էտէն վէ օ գատար չէտիտ պիր սուրէթտէ մուգա- վէմէթ էտէն պիր միլլէթ կէօրմէք՝ նէ՝ գա- տար չայանը հայրէթ տիր:

Քէզա Արապլար էրմէնիլէրի քիլիսալար- տա եագարագ, չէհր վէ քէօյլէրի խարապ էտէրէք, գատըն վէ չօճուզլարը աթլարըն գույրուզլարընա պաղլայըպ փարչա փարչա էթտիրէրէք, պազէն տէ մէվզիլէր վէ րիշ- վէթլէր վատ էտէրէք անլէրի թէպտիլ ի տին էթմէյէ չալըշտըլարսա տա, անլէրին էլինտէն Վիճտան հուրրիլէթինի ալմաղա մուվաֆֆագ օլմամտըլար: Պու նէ՝ չայանը հայրէթ պիր իսհալիզ:

Փագաթ գօղալայըլար եալընըզ խարիճտէն տէյիլ իտիլէր, 451 թարիխինտէ մէշհուր Գաղ- կէդոն մէճլիսի ինիգատ էթտի իսէ տէ, էր- մէնիլէր մուրախխաս կէօնտէրմէմիշ իտիլէր վէ ալթընճը ասըն իպթիտալարընտա էրմէ- նիլէր Ղարպ քիլիսալարընտան պիլ քիւլլիյէ այրըլարագ այրը միլլի պիր քիլիւա թէշքիլ էթտիլէր: Իշթէ պունտան սօնրա Պիզանս իմ- փէրաթօլուղու իլէ էրմէնիլէր արասընտա օլ կէրէքսիզ մէշու միւճատէլէլէր պաշլատը- լար: Պիզանսըլար պիզտէն գուվվէթլի օլա- րագ տաիմա պիզի էգէրլէր իտի, քէզա Ռու- բինեան տէվրինտէ Փափալար էրմէնի քիլի- սասընը քէնտի թէէսիլէրի ալթընա ալմագ իսթէտիլէրի սէպէպտէն Ունիթօրլար հարա- քէթի պաշլատը քի պու վասըթա իլէ Գա- թօլիքիլէք՝ էրմէնիլէրի միւսթագիլ պիր քիլի- սատան մահրում էթմէք իչիւն աֆվ օլուն- մագ պագը եօլլարա միւրաճէաթ էտէր իտի: Հէր իքի վագըատաքի սիյասի մուվաֆֆա- գիլէթ եախօտ բահաթլըզ իչիւն իթթիպա էթ- մէք լագըմ իտի: Վէ չիմտի իֆթիսար իլէ տէյէպիլիլիք քի սիյասի մուվաֆֆագիլէթ վէ ախլագի մէպտէ արասընտա միւպարէզէ վալը օլուր իքէն, էրմէնիլէր գաիֆ գալմաղը, ֆա- գաթ տինի հուրրիլէթ վէ իսթիզլարընը մուհաֆաղա էթմէքիլիլ թէրճի էթտիլէր:

Իշթէ կէօրիւյօրըզ քի էրմէնիլէր Վիճտան հուրրիլէթի մէպտէսի իչիւն սարայլարըն ճէ- լալ վէ սատտէթինտէն իսէ, էզլիլէթլէրին տի- քէնլի վէ չէհիտլիլին գանլը թաճլարընը թէր- ճիհ էթմիշ տիրլէր: Վէ էն պէօյիւք շէրէֆլէ- րինտէն պիրի Վիճտան վէ էֆքեար հուրրի- յէթի օլան շու 20նճի ասը մէտէնիլէթի նօգ- թա ի նազարընտան, պիր միլլէթին ասըլարճա օ զայէ իչիւն միւճահէտէ էթմիշ օլմասը աճէ- պա քիւլիլէք պիր խըտմէթ մի տիր: Շիւպ- հէսիզ պու կիպի մանէվի խըտմէթլէր կէօ- րիւնմէզլէր: Անլէրին թէէսիլի խաֆի տիր, էն պէօյիւք ֆաիտէլէրի անլէրին վէրմիշ օլ- տուզլարը իլհամ տըր:

Իշթէ միլլի պէօյիւքլիլիւմիւզիւն սէպէպի վէ տիւնեա մէտէնիլէթինէ իֆա էթտիլիմիզ էն ալի խըտմէթիմիզ մէզքիւր քէշֆիլէթ օ- լուպ, գուվվէթլի սուրէթտէ թէէքիտ օլուն- մագ լագըմ իքէն, սահիպի մէզալէ թարի- խիմիզին պու էն նէճիպ թարաֆընը իհմալ էթմիշ տիր:

ԵՐՈՒԱՆԴ Թ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՐԵՃԵՊԵԱՆ ՄԻՒՍԱՊԱԳԱՍԱՐ

Պու սէնէնին իպթիտասընտա նազարէթ Հ. Բէճէպեան էֆէնտի, «Նի՛ջիւն Փրօթեաքսանըղդ իյֆ սեկեթիւրսէ օլտուղու կիպի իյիւրի կիթմէիյպ օլտուղու ետրսէ տուրույօր», վե պուսնա տեֆա հալլանս գուլլանըլանս չարեթիւր նեթիւր տիւր, մէվգուր իւզէրինէ Բահնիւրնատա պիր միւսապազա մէյտանը ալըպ սէնէ ի հազըրըն Յուլիս 1ինէ գատար Բահնիւրնա իտարէսինէ կէօնտէրիլէճէք պէնսլէրտէն պիրինճիլիյի իհրազ էտէնէ 3 Օսմ. իրասը վէ իքինճիլիյի սլանա 2 Օսմ. իրասը միւքեաֆաթ վէրմէյի վատ էյլէմիշ իտի: Յուլիս 1 է գատար իտարէսանէմիլզէ 14 մէգալէ կէլմիշ օլուպ, պուսնար պիր հէյէթ թարաֆընտան միւթալէա էտիլէրէք արալարընտան իքիսի թէֆրիք էտիլմիշ տիր: Պիրինճիլիյի Մէրսին քիլիսէսի չօպանը վեր: Համբարձում կէօյալալայճընան վէ իքինճիլիյի Հալէպ քիլիսէսի չօպանը վեր: Յովնանէս էսքիճիեան իհրազ էթմիշէր տիր: Էփէյի վազթտան պերու Բահնիւրնանըն գըթասընըն քիւլիւմիւշ օլմասը միւնասէպէթիլէ պու միւքեաֆաթը գաղանան պէնտին նէյրի իհմալ էտիլմիշ իտի: Պու քէրէ պիրինճիլիյի գաղանան պէնտի նէյր էթմէյէ պալլամըղդ:

Շուսու թագրիր էթմէլիլիք քի, պու մուհիմմ մէսէլէ պիզէ կէօնտէրիլէն պէնտէրտէ օլտուղունտան տահա տէրին միւթալալայը տէյէր: Մէսէլէնին թամիք էտիլէճէք նիլէ ճիհէթլէրի վար տըր քի անլէրին միւզաքէրէ էտիլմէսի մէմլէքէթիմիլզտէ պուլունան ինճիլի հարաքէթին մուվաֆֆազիլէթի իլիւն էլզէմ տիր:

Իմտի Բէճէպեան էֆէնտիյէ՝ պէօյլէ ֆէտաքեարըղլա պու հայաթի մէսէլէյի մէյտանը միւզաքէրէյէ աթտըղը իլիւն մէմնունիլէթիմիլզի պէյան էտէրիք: Վէ պու մէսէլէնին կէլէճէք սէնէտէ Բահնիւրնատա տահա զիյատէ թամիք էտիլմէսին իմիտ վէ արզու էտէրիք: Զիրա պիզ էմին իզ քի պու տիյարտաքի ինճիլի քիլիսէլէր մուհիմմ պիր միւստէթ պալընտա պուլունասուզարը միւնասիպէթլէ, ինճիլի իլին թէրազըսը իլիւն ելնի ուսուլլար իթթիլազ էթմէք մէճպուրիլէթի թա՛թընտա պուլունույօրլար: Վէ արամըզտա պուլունան միւթէֆէքըր վէ միւճէրրէպ զաթլար քիլիսէլէրիմիլզէ ելնի հօլլար թափսիլէ էտէպիլիւրէր:

ՐԱՀՆԻՒՄԱ

ԹԻԻՐԲԻԱՍԱ

ՆԻ՛ՉԻԼՆ ՓՐՕԹԷՍԹԱՆԹԼԻԳ ԻԼԷՐԻ ԿԻԹՄԷՅՕԳՎԷ

ՊՈՒՆՈՒՆ ՏԵՎԱՍԱՐ ՆԷ՛ ՏԻՐ

1.

Նի՛ջիւն թիւրքիտաա Փրօթէսթանըղդ իլք սէնէլէրտէ օլտուղու կիպի իլէրի կիթմէյիպ օլտուղու եէրտէ տուրույօր: Վէ պուսնա տէֆա հալլանտէգուլլանըլանս չարէլէր նէլէ՛ր տիրէր, տէյու սիւալ օլունմուշ տըր:

«Փրօթէսթանըղդ իլէրի կիթմէյօր», տէյէրէք նէ տէնիլմէք իսթէնիլտիլի թահտիտէտիլմէմիշ տիր, պինսէն ալէյի էվվէլա մատտէյի խուսուսի վէ մուսյեէն գըլմազ իսթէրիլ: Պիզճէ պիր փէտէր քէնտի օղու եա գըզընա՝ անլէր 25, 30 եալլարընտա իքէն, «Նի՛ջիւն սիզ իլք սէնէլէրտէ օլտուղու կիպի պէօյլմէյիպ հէման օլտուղունուզ եէրտէ գալըյօր սընըղ», տէմէսի կիպի պիր շէյ տիր: Փէտէր պիլլի քի պու կէնճլէր՝ սէպալէթլէրինտէ կէօզէ չարփար սուրէթտէ պէօյլալէր իտի: Թարթսա պէօյլալալէրին կէօրիւր, էօլլսէ պէօյլալալէրիին կէօրիւր, սալթ պիր պազըլ իլէ պիլէ՝ պէօյլմէքտէ օլտուղլարընը կէօրմէմէք էտէմէզ իտի: Շիմտի իսէ սէնէլէրտէն պէրու թարթըլարը ալի, պօյլարը ալի տիր վէ խարիճէն անլէրտէ հիլ պիր ֆարգ կէօրէմէյօր: Իմտի անէպա մէզքիւր փէտէրին պու խուսուստա հիւքմիւ տօղրո՞ւ մը տըր: Պու փէտէր տօղրու տիւլիւնսէ քէնտի էվլատլարընտան տաիմա օլ ճինս պէօյլմէլէրին մէմուլ էթմէմէլի իտի, տէյիլ՝ մի: Մէզքիւր կէնճլէր պու սօն սէնէլէրտէ, վազաա օլ էվվէլքի ճինստէն պէօյլմէյօրլար իսէ տէ, թապիլաթա, չաղա վէ վազթ ու հալա կէօրէ պէօյլմէքտէ, քէսպի գուվվէթ վէ քէսպի իքթիտար էյլէմէքտէ տիրլէր: Քէզալիք, Փրօթէսթանըղդ տաիսի պուլուն կիպի պիր թէպէտտիլէ մազհար օլմուշ տըր տէսէք եանըլմալըղ, զիրա պու կիւն Փրօթէսթանըղդ քէմիլլէթինէ նիսպէթէն նիլէ խուսուսլարտա պիլթիւն մէմլէքէթտէ կէն պալտա տուրտուղունա չիւպէ՛ եօզ տըր:

Մէմալիք ի Օսմանիլէտէ օլան Փրօթէսթանըլար պիլթիւն մէմլէքէթ էհալիսիլին անճազ 600տէ պիրի (եանի 30 միլիօնտա 50,000) իսէ տէ, թալիմ ու թէրպիլէ խուսուսունտա ճիւլմէսին պալընտա տուրույօր, հէր պիր ազլը սէլիմ վէ սահիպի վիճտան՝ պիր տազիզէ

մէք վէ րազամ կէօսթէրմէք իսթէրիմ: Պալա-
տէքի ճէտվէտէ գիքը օլունան մահալարտան
Փազիր օլանլարա Միացեալ վէ Բարեգործախան
չիրքէթլէր թարաֆընտան ազ չօգ հարտըմ
տա էտիլիր: Պու հիսապտա միսիօնար վէ հէր
հանկը էճնէպի միւլէսսէսէյէ մախսուս շայիրտ
հօգ տըր: Զիւնքի անլէրին հիսապընը այրը
կէօսթէրէճէյիլ:

Պիլիւրիզ քի պու միւնասիպէթլէ պիր իթի-
րազ խաթրա վարիտ օլուր. անճագ Ամէրի-
զալըլարըն փարասը վէ Միսիօնարլարըն վա-
սիթասը իլէ մէյտանա կէլէն իլմի վէ խայըր-
խահանէ միւլէսսէսէ վէ թէշքիլաթլարը նի՛չիւն
Փրօթէսթանթլըղըն Փազիրէթի իմիշ կիպի հի-
սապա գօյօրսընըդ տէնիլէ պիլիր: Ըէվապէն
տէրիզ քի Ա. Զաթէն մատտէ ումուսի օլուպ
հիշ պիր կիւնէ թէֆրիգէ հօգ տըր: Բ. Պիզիմ
պիլտիյիմիգէ վէ անլատըղըմըզա կէօրէ պու
մատտէ իլէ տահա զիյատէ միսիօնէր իշի
մուախէզէ օլունույօր, ինթիմալէն մա-
նիլէր իշինտէ անլէր տախի գիքը օլունաճագ
տըր, պինաէն ալէյի անլէրի թէֆրիգ էթմէք
իճապ էթմէզ:

Պիզ պու սթաթիսթիքի միւմքին օլուղու
գատար տիգգաթ իլէ եափմաղա չալըշտըզ,
պազը հէրլէրլինքինի իքի այրը քիմսէլէրտէն
սիւալ էտէրէք, եախօտ իլք կէլէն մալիւմա-
թա գանմայըպ տէֆա պազգասընա եազարագ
ալտըղըմըզ մալիւմաթըն մագուլ վէ թապիի
կէօրիւնէնի եազարգ: Ալտըղըմըզ րազամլարտա
պէլլի ֆարգ կէօրտիւլիւմիւղտէ տահա զիյատէ
Փրօթէսթանթլ շայիտլէրինի ազ կէօսթէրէն
թարաֆա մէյլ էյլէտի: Էնճամ էլիմիզաէն կէլ-
տիյի գատար տօղրու հափմաղա զայրէթ էյլէ-
տիք:

Շու ճէտվէլի կէօղտէն կէչիրէն հէր քիմսէ
Փրօթէսթանթլարըն մէարիֆ տաիրէսինտէ
էօնտէն կիթմէքտէ օլտուղունու կէօրէճէք
տիր: Պախուսուս Փրօթէսթանթլ միլլէթ մէքթէ-
պի շայիրտլէրինէ էճնէպի Փրօթէսթանթլ միւ-
լէսսէսէլէրէ օլանլարը տա իլալէ էյլէտիյիմիգ-
տէ, պու 11 մէրքէզլէրտէ պուլունան Փրօ-
թէսթանթլարըն սայըսընա նիսպէթէն 100 տէ
38 ի մէքթէպտէ տէմէք տիր: Պու իսէ զա-
թէն թապիի օլամազ, տիւնհատա հօգ տըր
էօյլէ պիր միլլէթ քի անըն 100 տէ 38 ի մէք-
թէպտէ օլսուն: Պու հիսապ իլէ անլաթմագ
իսթէրիգ քի պս 11 մէրքէզլէրտէ օլան 6,262
մէքթէպ շալիրտլէրինին նըսթընտան զիյատէ-

սի Լուս. միլլէթտաշարըմըզըն օղուլ վէ գըզ-
լարը տըրլար: Պու միւնասէպէթլէ աախի էօն-
տէն կիթմէքտէ օլտուղլարը անլաշըմագտա
տըր:
ՀԱՄԱՐՁՈՒՄ ԿԷՕԵԴԱԼԱՅՃԵԱՆ

ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐՏԱ

ԻՆՃԻԼԻ ԻՇԻՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆԸ

Եարըմ ասր կէչմիշ, իշ թէտրիճէն խըտմլթ
էտէճէյի պիր մէնղիլէ եթիշմիշ տիր: Պու
միւտտէթ զարֆընտա 9 վաիլ, 30 խօճա՝ զէ-
մանըն միւշքիլաթընա կէօքս կէրէրէք խաշը
հօզարըտա թութմաղա սայ էյլէմիշլէր: Սօն
պէշ վաղլար Վեր. Յ. Զինիհան, Վեր. Ա.
Նուսիէճեան, Պատ. Կ, Ատալեան, Պատ. Կ.
Մանկրեան վէ 25 սէնէ տիր տէ Երանեան —
Մարաշ վէ անըն իլմ ի իւհիսի էվալարըն-
տան — օլմուշ տըր: Եէտի սէնէ էվլէլ իճար
իլէ թուլթուլան էվլէրտէն ազատ օլարագ պա
ֆէրման ը ալի պիր րէսմի քիլիսէ, մէքթէպ վէ
վաղը էվիլնէ մալիք օլտուգ վէ պէօլէճէ պիր
պինատա իճար ի իպատէթ վէ թալիմէ նալիի-
յէթիմիղի չիւքրան ը գալպ իլէ գիքը էտէրիզ:

Շիմտիյէ գատար 180 գատար քիմսէ ին-
ճիլի քիլիսէ ճէմիլլէթինէ տախիլ օլմուշ, 10
նիքեան, 45 վաֆթիլ, 35 վէֆիյաթ վուգու
պուլմուշ վէ 34 նուֆուս խարիճէ կիթմիշ տիր:

Քիլիսէ ազասը հալինտէ 60 քիմսէ գապուլ
էտիլիպ Զու վէֆաթ էթմիշ, պազիսի պեր հայաթ
տըր: Քիլիսէմիղտէ վէ շէհրիմիղտէ 39 ազա-
մըզ գալմըշ տըր: «Ինճիլի ճէմաթ» խարի-
ճինտէ ինճիլի տօսթլար սայըսը 200—500 գա-
տար օլուպ, ճէհտիմիղ էնալիյի քիլիսէլէրինտէն
այըրմագտան զիյատէ հագիգաթա ուլանտըր-
մագ օլմուշ տըր:

Պուրասաքի ինճիլի իշ իչիւն Ամէրիգան
Պօրտ շիրքէթինին վաղը, խօճա, քիրա, պինա
հօլճուլուգ ուղրունա վէրտիյի իանէ էհալինին
վէրտիյինտէն մատա 8000 լիրայը կէչմիշ տիր:
Քիթապ ը Շէրիֆ շիրքէթի տախի քէնտի
իշճի վէ Քիթապ ը Շէրիֆին աչըզ լիսան-
տա նէշը վէ թամիմլէրի իլէ պու շէյէ խայլիճա
խըտմլթ էթմիշ տիր: Անլէրին Քիթապ ը Շէրիֆ
իչիւն մասրաֆլարընը թագաիր ու թայինտէն
աճիլ իլ:

Շիմտի 7 խօճա, 180 շայիրտլի, 200—250
լիրա պիւտճէլի, (անըն մուլթաղա իւշտէ ի-
քիսի հէրլիտէն վէրիլմէք իւղրէ) Անհրիզան

նամ պիր մէքթէպիմիզ վար տըր: Մէշրութի-
յէթտէն պէրու 10ը գըզ վէ 3իւ ողլան օլա-
րագ 13 չայիրտէ րիւշտիյէ տիպլօմասը վէրիւ-
միշ տիր:

Պիր գատընլար շիրքէթի, աղխասխնաւ,
պիր կէնճլէր շիրքէթիմիզ, պիր Կիրակի մէք-
թէպիմիզ օլարագ, էօլքէ վէ միլլէթ էվլա-
տընա խըտմէթ էյլէմէք շէրէֆիլլէ պախթիյար
իզ: Քիլիսէ վէ մէքթէպ էվլէլա Ամէրիգան
իանէսիյլէ, լաքին 20 սէնէտէն պու եանա քի-
լիսէմիզ իգթիտարընա կէօրէ սէնէ պէ սէնէ
ֆազլա վէրէրէք վաըզ մաաշընա իւլտէ իքի-
սինի եէրլիլէր թէտիյէ էտիյօր: Պու սօն 5—8
սէնէ տիր եէրլիլին մասրաֆլարը հէր ճիհէթ
սէխավէթլէ վէրլիմէքտէ տիր: Խայրխանսէ
մազսէտլէրէ 80—90 լիրա սարֆ էթմիշ, քէզա
մէքթէպճէ տախի եէրլի էհալիմիզ 200—250
լիրա մասրաֆլարըն իւլտէ իքիսինի քէնտիմիզ
մէսէրրէթլէ կէօրիւյօրըզ:

Իպատէթ էսնասընտա հազըր պուլունան
ճէմաթըն 4տէ պիրինի մէքթէպտէ չայիրտլէրին
իսէ 6տա 5ինի Լուսաւորչական էհալի վէ չօ-
ճուզլար թէշքիլ էտէր:

Էկէր սէնէլէր միւսաիտ օլսա իտի, կէրէք
իշին 50նճի սէնէսինի, կէրէք չօպանըն Աֆիօն
Գարա Հիսարտա իշլէմէսինին 25ինճի Յոքեւեա-
նընը Բիքսանիա Միտքիւնընը պուրայա տավէթ
էթմէքլէ իճրա էթմէք նիյէթինտէ իտիք, լա-
քին սայթ պիր բիփօրթ վէ խըտմէթ ի րու-
հանի իլէ իքթիֆա էտիլտի:

Ա. Գ. Գարաիսար

Յ. Ս. ԵՐԱՆԵԱՆ

ՏԻՆԻ

ՐՈՒՀ ԻԻԼ ԳՈՒՏՈ

1.

Բուհ իւլ Գուստուն գուվվէթլի բիւզկեար
կիպի կէլիպ չաղիրտլէրին գալպլէրինի տօլ-
տուրտուղու վէ անլէրին իւզէրինէ աթէշ-
տէն տիլլէր կիպի էնտիյի կիւնիւ, Պենտէկոս-
տէ կիւնիւնիւ տէրխաթըր էթմէյի սէվէրիզ: Օ՝
անլա ունուտուլմայաճագ պիր կիւն տիր, զի-
րա հազըրէթ ի Ատէմին տիւլիւշիլ իլէ օ գա-
տար միւլէսսիֆ պիր սուրէթտէ գաթ օլունան
սուլի ու սէլամէթ՝ ինսան վէ Ալլահ արասըն-
տա օ կիւն թէքրար թէէսիս օլունտու: Պու

իշի իճրա էթմէք իշին Իպնուլլահին թէվա-
զուր նէ՝ գատար տէրին օլմուշ իտի: Հայա-
թըն մէնպար՝ Փէտէրին գալպլիտէ, Ալլահին
թախթընտա տըր վէ ինսան իլէ Ալլահ արա-
սընտաքի միւնասէպէթ՝ Յիսուս Քրիստոսըն
քէֆարէթ էտիճի իսայելոքիւնը, գըյամը վէ
ուրուճը իլէ թէքրար թէէսիս օլունմուշ տըր:
Հայաթ սուլու վէրլիմիշ տիր, փունար գափու-
մըլտա տըր, վէ պիզ ֆագիր վէ միւնթաճլա-
րըն, սուսամըշլարըն վէ իման էտէնլէրին եա-
փաճաղը իշ անճագ կէլիպ իշլէք տիր:

Պենտէկոստէտէ Բուհ իւլ գուստուն նիւզու-
լընտան պէրու Փէտէրին վէ Օղուլուն հէր
անտէ սաքին օլան, թագտիս էտէն, իսթիրա-
հաթ վէրէն, թագիր էտէն, իսլահ էտէն, շէ-
հատէթ էտէն րուճու հալինտէ, Անա մալիք
օլմագ՝ հէր Ալլահ էվլատընը միւլպարէք պիր
իմթիյազը օլմուշ տըր:

Պօղոսըն Եփեսոսլըլարա՝ «Բուհ իւլ գուստ-
սու գապուլ էթմիշ միսինիզ, սիւալընը, հաթ-
թա պու կիւն, պիզ պիզէ իրատ էտէլիմ:
Պենտէկոստէ կիւնիւ Անը գապուլ էթմիշ օլան
գալպ՝ սալի Քրիսթիան եօրթուլարընըն մա-
նասընը անլար: Անճագ Բուհ իւլ գուստուն
իշլէմէսիյլէ տիր քի Քրիստոս տէրունիմիզտէ
սօղար վէ պիզ Ալլահին էվլատլարը օլապիլի-
րիզ: Անճագ օ գուվվէթ սայէսինտէ տիր քի
պիզ խէլասըմըզ, վէ էսկի նէֆսիմիզին Քրիս-
տոս իլէ պէրապէր խաչանտըղընը տէրք էտէ-
պիլիրիզ:

Թէքրար, անճագ Բուհ սայէսինտէ Քրիս-
տոսըն հայաթը միւլինէ իզհար օլունուր
վէ պիզ տէյէպիլիլիլիզ, «Վէ արթըզ պէն եա-
շամայօրում, անճագ Քրիստոս պէնտէ եաշա-
յօր,» (Պալ. 2. 20) «Էսկի շէյլէր կէլտի, իշ-
թէ հէր շէյ եէնի օլտու:» (2 Կորն. 5. 17):
Անճագ Բուհ իւլ գուստ սայէսինտէ, Բապլը-
մըզ վէ էֆէնտիմիզ, Էիւքսէքլէրէ ուրուճ էթ-
միշ օլմասընա բաղմէն պիզ օ գատար եազըն
տըր, նիթէքիմ քէնտիսի տախի վատ էթտի,
«Տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին պէն հէր վազթ
սիզին իլէ պէրապէր իմ:» Էվլէթ, հաթթա
տահա եազըն, «Սիզ՝ պէնտէ վէ պէն՝ սիզտէ:»

Պենտէնալէյի սիւալըմըզ թէքրար վարիտ
օլույօր. «Բուհ իւլ գուստու գապուլ էթմիշ
միսին:» Պէն իւլ սընըֆ գարիուն ֆարզ էտի-
յօրում: (1) Էվլէլա, պիր թագըմ քիմսէլէր
վար քի Ինճիլին վազըլարընա ումուլի պիր
իմանլարը վար տըր, լաքին վալպլէրի լազայա

վէ քէնտի զիւրմէրինճէ սալի տիրէր : Ահ, է-
կէր Ռուհ իւր Գուտսուռն իշխմէսինի վէ թէե-
սիրինի պիր ատէմ պիւմէզսէ էօյլէ պիր քիմ-
սէ կիւնահլարըն քէֆարէթինէ վէ էպէտի հա-
յաթա մալիքիյէթէ էմին օլմագտան հասըլ օ-
լան տէրին սէլամէթ վէ րահաթը տա պիւմէզ :
Պէօյլէլէրէ Բիթապը Մուգատտէսին չու սէօզ-
լէրիյէ աճէպա րիճա էտէպիլի՞րմիյիմ, «էյ
ուլգուտա օլան, ուլան վէ էմլաթտան գըլամ
էյլէ, վէ Բրիտտոս սանա զիյա վէրէճէք տիր :»
(Եփես. 5. 14) : Էլվէթ, ուլանմագ վագթը
տըր : Հայաթըմըզըն սէնէլէրի գայըպ կիտի-
յօրլար վէ էպէտի հայաթըն իւմիտիյէ թէնվիր
Օլունմագսա, էօլիւմ տէրէսինին զուլմէթի
նէ՛ գատար պէօյիւք օլաճագ տըր : Ռուհ
իւր Գուտսուռն աճաիպ մէլիպէսինի էկէր
թալէպ էտէրսէն սանա վէրիլէպիլիր, զիրա
Յիսուս տէյօր, «Իմտի սիզ քէթիլ օլտուղու-
նուզ հալտէ էվլատընըզա էյի աթիյէ վէրմէյի
պիլիրսէնիզ, սէմալի Փէտէր քէնտինտէն տի-
լէյէնէլէրէ նէ գատար զիյատէ Ռուհ իւր գուտ-
սու վէրէճէք տիր :» (Ղուկ. 11. 13)

(2) Պազը քիմսէլէր տէ վար տըր քի տէօն-
միւլ տիրէր վէ լաքին սիւալա պիլա թէրէտ-
տիւտ՝ «էվվէթ» տէյէ ճէվապ վէրէմէզլէր,
Ռուհ իւր Գուտսու գապուլ էթմի՛շ միսին : Պու
սընֆ միւմիլէր կիւնահլարընըն աֆվ օլուն-
տուղունը պիլիրէր, Ֆագաթ գալպլէրի սա-
պիթ վէ գավի տէյիլ տիր : Անլէրին տէրունի
սէլամէթլէրի տէվամը տէյիլ տիր : Անլէր Ռուհ
իւր Գուտսուրն դայրէթինէ, Ալլահըն վատլարը-
նըն հագիգաթընա, օլ նագիք, լաքին աշնի վա-
ղըթտա գուվվէթլի տէրունի չէհատէթէ մալիք
տէյիլ տիրէր : Սնլէր՝ «Ապպա Փէտէր» տէյէ
նիտա էթտիրէն օղուլուզ էմիյէթ ի տէրու-
նիսինէ մալիք տէյիլ տիրէր : Բապպըմըզ իլէ
հագիգի ալագատա պուլունտուղլարընա էմին
օլմատըզլարընտան անլէրին զալէպէ չալաճագ
գուվվէթլէրի վէ տէվամի մէսէրրէթլէրի ազ
տըր : Էյ, Ալլահըն սէվկիւլիւ էվլատը, նէ՛յէ
միւհթաճ օլտուղունու պիլի՞յօրմուսընըզ : Սիզ-
տէ պու միւթթալի ալագա եօզ տըր, Ռուհ
իւր Գուտս տէրունինիզտէ պէրէքէթինի սաչա-
րագ սաքին օլ խօյր : Սիզ Ալլահըն մուհապ-
պէթինէ վէ Օղուլուն իքմալ էտիլմիշ իշինէ
ինանմըսընըզ, Ֆագաթ սիզ հալա Ռուհ իւր
Գուտսուրն թէչվիգ էտիճի գուվվէթինէ մալիք
օլմամըչսընըզ : Պու նաթէմամ, եարը պուլուզ
րունանի հալտա արթըզ տէվամ էթմէյինիզ :
Պէրրագ նուրա կէլինիզ : Հայաթ սուլունտան
դանիմէթլէ իշմէտիքճէ րահաթ էթմէյինիզ :

SOPU. P.Ա.Փ.ՈՒՐ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄԱՐԱՇ ՓՐՕԹԵՍԹԱՆԹ ԱԳԱՏԵՄԻԱ ՄԷԲԹԷՊԻ

Պու իսմ իլէ պիր մէքթէպ Մարաշտա չօզ-
տան պէրու վար իտի : Պունտան տէօրթ սէնէ
ագտէմ պու մէքթէպի Լուսաուրչսկանլարըն
Կեդրոնալանը իլէ պիրլէշտիրէրէք «Մարաշ—
Կեդրոնալան Միացեալ Վարժարան»ը թէչքիլ
էթտիլէր : Ֆագաթ տէօրթ սէնէնին թէճրի-
պէսի նէթիճէսինտէ, Փրօթէսթանլարըն պիր
գըսմը, մէքթիւր իթթիհատըն թարաֆէնէ
փէք Ֆալտէլի օլմատըղընը կէօրէրէք, էվ-
վէլիքի կիպի պիր այրը Ագատէմիա աչմադա
գարար վէրտիլէր վէ տէրհալ պիր հէյէթ ի
իտարէ ինթիխապլա իշէ պաշլալարագ, պու
եագ վագթընտա փէք տարըզ իշինտէ ազիմ
Ֆէտաքեարըզլա էսքի վէ փէրիշան հալտէ
օլան պինայը սայթի քիւլիլէն եէնի պիր հալէ
կէթիրտիլէր, չէօյլէ քի չիմտի փէք հավա-
տար, ըլըզը վէ 180 թալէպէյի գօլայճա իս-
թիապ էտէպիլիր կէնիշ պիր սալօն վէ լիւ-
ղուլը դատար վէ հավատար տէրսխանէլէրի
վէ 7—800 քիշի ալըր պիր իւլիւնճիւ գաթը
օլան պիր պինա մէյտանա կէլմիշ տիր : Պի-
նանըն ալթ վէ օրթա գաթլարը մէքթէպ էտէ-
պիլէճէք հալէ կէլէնէտէք 200 լիւրայա եագըն
սարֆ օլունտու իսէ տէ, պիւթիւն պինա
պիթմիշ սայըլսըն իշիւն 100 լիւրա տահա լա-
ղըմ տըր :

Մէքթէպ, Հոկտեմբեր 1տէ 5 մուալ-
լիմ վէ 110 թալէպէ իլէ չէվզէ իշէ պաշլատը :
Շիմտի թալէպէլէրին սայըսը 143է պալիզ օլ-
մուլ տըր, քի 129ը Փրօթէսթան, 13իւ Լու-
սաուրչսկան վէ պիրի տալի Գաթօլիք տիր :
Մուալլիմէրտէն 4իւ Ա.նթապ վէ պիրի Թար-
սուս Գօլէճի մէզոնլարընտան տըր : Բիթապը
Մուգատտէս տէրսլէրի իքի չօպանլար թա-
րաֆընտան թէտրիս օլունտուղու կիպի, պիր
տօգթօր վէ պիր իլմի իլահի մէզոնը տալի
Ֆախրի օլարապ էմր ի թալիմէ եարտըմ էտի-
յօրլար : Ալթը սընըֆլար օլուպ, տէրսլէր
Ա.նթապ Մէքթէպի Թիւրքիա Գօլէճի փրօզրամը
իւզէրինէ թէրթիպ օլունմուլ տըր : Մէքթէպին
րէսմի լիսանը էրմէնիճէ օլուպ, իպատէթ,
թէրէննիւմ վէ թէտրիս, իչէրտէ վէ տըշա-
րըտա ումումի գօնուլուզ էրմէնիճէ տիր :
Տէօրթ մագամ իլէ թէրէննիւմ վէ քէման թա-
լիմինէ էհէմմիյէթ վէրիլիյօր : Մէքթէպտէ

նիզամ վէ ինթիզամա, ճէսէտի, ֆիքրի վէ ախլագի թէմիզլիյէ փէք զիյատէ տիգգաթ օլունույօր: Թէտրիս օլունան ճիւմլէ մատտէլէրէ տարի տէրս քիթապլարը մէքթէպ թարաֆընտան տէրհալ էլտէ էտիլէրէք պահալը օլանլար թալէպէյէ քիրա իլէ վէրիլի, իւճըթ ի թէտրիսիյէնին թահսիլի թալէպէկեանա սուհուլէթլի պիր չէքլէ գօնուլմուշ օլուպ, պիւտճէնին նըսֆընա եագըն պիր մէպլաղ թալէպէտէն թահսիլ օլունապիլէճէք իւմիտինտէյիզ:

Պու մէքթէպի Միսցեալտան այրըմագ միւզաքէրէսի հէնկեամընտա Մարաշ ֆրօթէսթանթլարընտան նըսֆը գատարը Լուսաւորչականլարա իթթիհատը տէվամ էյլէմէյէ ըէյ վէրմիշ իտի իսէլէրտէ, մէքթէպ աչըլտըղընտա 5—10 իսթիսնատան պաշգա ճիւմլէսի քէնտի չօճուզլարընը պու մէքթէպէ կէօնտէրտիլէր:

Իչպու պիրլէյմէք վէ այրըմագ իչնտէ գաննըմըգճա չու մուհիմ տէրսի էօյրէնտիք, — Լուսաւորչական վէ ֆրօթէսթանթլար արաւորնտա հագիգի վէ ոամիմի պիր իթթիհատ պիր իքի մէքթէպ պիրլէյտիրմէք, վէ եա պագը միւպէմ անլայըլար իլէ պիր թագըմ խարիճի չէյլէրտէ պիրլիքտէ իչլէմէքլէ օլմագ, իլլա տինի, ախլագի վէ թալիմի մէպտէլէր վէ պու տիյարտա Մէլէքիւթ Ուլլահը իլէրի կէօթիլարմէք մագոատըլլա իթթիհատ էթմէք վէ հէր չէյտէ մուհապպէթ, թէպիւն, իշթիրաքը հիսս, ֆէտաքեարլըզ վէ սամիմիյէթլէ եաշամաղլա օլուր:

* * *

Մարաշ

ՄԱԼԻՒՄԱՓ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

Երլան չիֆրիլիքի. — Պրազլիլատա Սաօ Փավլօ չէհրինէ եագըն պիր եէրտէ պէօյիւք պիր միւէսսէսէ պուլունուպ հիւքիւմէթ անըն իտաքէսի իչիւն սէնէտէ 8,000 ինկիլիզ լիրասը սարֆ էթմէքտէ տիր: Պունտա օ մէմլէքէթտէ պուլունան երլանլարըն աշվալ վէ ատէթլէրի միւթալէա օլունուր: Զէհրլի երլանլարըն զէհրլէրինտէն սիրուս տէնիլէն իլաճ եափըպ, օ երլանլարտան ըսըրըլանլարը անընլէ թէտալի էտէրլէր: Զէհրսիլզ երլանլարը էհալիյէ էօյրէտիպ անլէրի էօլտիւրմէմէլէրինի թալսիյէ էտէրլէր: Պու միւէսսէսէտէ 20 գատար երլան եուվասը եափըպ անլէրտէ 1,500 գատար եր-

լան պէսլէրլէր: Կիւնտիւզլէրի պու երլանլարը մէյտանա գօփարըրլար, ծնլար օրատա իսթէտիքլէրի կիպի սուլաչըրլարսօնրա ինլէրինէ չէքիլիլէր: Պիւթիւն տիւնեատա պու նէվտէն անճագ իքի միւէսսէսէ պուլունուպ պիրի Պրազիլտէ, օ պիրի տէ Հինտիսթանըն Կալկաթա չէհրինտէ տիր:

— Տօգ. Տէյվիտ Սթար Ճօրտըն մուհարէպէնին իգթիսատի ճիւնթիլի թամիզ իթմիշ օլարագ չու նէթիճէյէ կէլմիշ տիր քի, պու սօն սէնէլէրին մուհարէպէլէրինտէ պիր ատէմ էօլտիւրմէքլիք 3,000 ինկիլիզ լիրասընա մալ օլույօր: Հաթթա Պօնր մուհարէպէսինտէ 8,000 լիրայա մալ օլմուշ տըր: Պու մէպլաղը գալալը ապէրլէրէ վէրսէլէր տէ անլէրի էօլտիւրմէք գահ իշթինէ տէ կիրմէսէլէր էյի օլմա՞ղ մը:

— Պիր երլտըրըմ չագմասընտա սարֆ օլունան էլէքթրիգի ատէմլէր հասըլ էթմէք իսթէսէլէր, պիր երլտըրըմ քէնտիլէրէ 556 ինկիլիզ լիրասընա մալ օլաճագ տըր:

— Բաքըֆէլըր իանէ մէպլաղընտան Պէլճիգատա հարպտան միւթէգարըր օլան էհալիյէ միլիօնլարճա տալէր իանէ էտիլէճէք տիր: Էլան 4,000 թօնօլուգ գաթիլէյի համիլ օլան պիր սէֆինէ՝ Բօթէրտամտաքի Հօլանտա Ամէրիգան գօնսօլօսունա կէօնտէրիլմիշ տիր:

— Աւսթրիա—Մաճարիսթանտա Գաթօլիք քիլիսէսինտէն ֆրօթէսթանթլար քիլիսէսինէ կէլմէք իւզըրէ պիր հարաքէթ միւչահատէ օլունմուշ տըր: Եագընլարտա հիւքիւմէթին նէչը էթտիլի պիր ռափօրթտան կէօրիւտիլիւնէ կէօրէ 1913տէ 4,720 Գաթօլիք՝ ֆրօթէսթանթլար քիլիսէսինէ տախիլ օլմուշլար տըր:

— Իքի սէնէ էվվէլ 18 սիննինտէ պիր կէնճ ֆուքպօլ օյնար իքէն ախլէր վէ պիր ազ գարարտիտէ օլուր, իքի կիւն սօնրա, էսիլիքի կիպի ռահաթ օլարագ իչինէ տէվամ էտէր: Պիր սէնէ սօնրա թէքրար մուլայէնէ էտիլիլ, վէ սօգթօր պօյնընտա պիր ռահաթսըղըզ օլտուղունը պէյան էտէր: Հագիգաթէն տէ չօգ կէլմէգտէն կէնճին պօյնը օ գատար աղըրմաղա պաշար քի տէրհալ Բ չուալըլա մուլայէնէ էտիլիլ, վէ միւթէաճճիպ սօգթօր կէնճին պօյնունըն զըրըմըլ օլտուղունը պէյան էտէր: Լաքին պու գատար միւտտէթ նասըլ եաշատըղըն հալլ էտէմէզ:

— Կէլէն սէնէ Վիէննատու վէֆաթ էտէն Պարօն Ալպէրի Բօչիլտին ճէնագէ միւնասէպէ-

թիւն հիւքիւմէթէ վերիւն վերկի պիր միւլիօն լիւրա օլմուշ :

— Սայիկիփիփ Ամերիգան զազէթասը հարպը հազըրըն էսլիհէսինէ տաիր էհալի արասընտա ճարի օլան պազը հանլըն թէսավվուրարը թասհիհ էտէրէք կէօսթէրմիշ տիր քի , 42 լիք թօփլար սահրա թօփլարը կիպի գուլլանըլամայր պ անճագ գալարարը տէօյմէք իլիւն իսթիմալ օլունապիլիւրէր : Բէզալիք պիր չրափնէլ կիւլլէսինին պիր պէօլիւք ասքէրի մահվ էթմէսի իմքեանսըղ տըր : Հէր չրափնէլ կիւլլէսինտէ անճագ 262 գուրչուն պուլունույօր վէ միւնասիպ պիր իրթիֆատա փաթլայան պիր մէրմիհին թէէսիր տաիրէսի 45,000 միւրէպպասա ալագ տըր : Շու հալտա 120 միւրէպպասա ալագ եէրէ պիր գուրչուն իսապէթ էտէճէք տիր : Խոսսուսա էկէր ասքէրէր խէնտէքլէրտէ իսէլէր պիր ասքէրին պիր չրափնէլ մէրմիսինտէն վուրուլմագ ինթիմալը եիւզտէ պիր օլաճագ տըր : Մէզքիւր զազէթա հալտան աթըլան պօմպալարըն տալի պէօյիւք գիյան իրաս էտէմէյէճէքլէրինի իտտիա էտիյօր :

— Պիր տէֆա պիր կիւզէլ էվ քէօփէյի զալիպ օլուպ պիր դաչ կիւն էվէ կէլմէտի : Պիր տէ օ մահալլատէ պիր Նիւֆաուլունտլէնտ քէօփէյի կէլիպ , պիր էվին գափուսուլըն ալաղը իլէ սըլըրմաղա պաչատը : Գափուլու աչըպ , քէնտիլէրին քէօփէյի օլմատըղընը անլատըլար իսէ տէ , օ թէքրար գափուլու թըրնագլարը իլէ սըլըրմաղա պաչատը : Նիհայէթ գափուլու աչըպ քէօփէյին արտընճա կիթտիքլէրինտէ , օ քէնտիլէրի էօյլէ պիր մահալա կէօթիւրտիւքի , մէզքիւր էվ քէօփէյի գազաէն օրատա պիր եէրտէ գափատըլմըլ օլուպ , կիւնլէրտէն պէրու աճ աճընա օրատա սինլէյօր իտի :

— Էվրօփատա խասթալարա եօլճուլուգ էթմէք իլիւն խասթալանէ վալիօնլարը վար տըր , քի իլի պէյագ չինի իլէ գափլանմըլ , եաթաղարը , խասթապաղընը , տօգթօրը , ամէլիյաթ օտասը վէ հէր պիր լէվաղիմաթը մէվճուտ տըր :

— Տիւնեանըն Գրիսթ . Միւճահիտ ճէմիյէթլէրինին րէիսի Տօգ . Ֆ . Է . Գլարգ պիւթիւն տիւնեատա 40 միլլէթլէրտէ 4,000,000 ազասը պուլունան ճէմիյէթլէրինէ պիր թահրիրաթը ումուսիյէ կէօնտէրէրէք անլէրին սուլիը ումուսի վէ պուլըն էսասը օլան Գրիսթիան միւչարէքէթի իլիւն չալընպ տուա էթմէլէրինի թալէպ էյլէմիշ տիր :

→→→→→

ՀԱՖԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ՏԱԽԻԼԻ

Թեպիղաքը ռեալիյէ .—

Պու հաֆթա զարֆընտա մէյտանը հարպտան վէրիլէն խապէրլէր պաչընճա շուստան իպարէթ տիր քի , Օսմանլը օրտուսու չիմալտա Պաթումըն չարգի ճիհէթինէ տօղրու իլէրլէմիշ , վէ Արտահան , Կէտա վէ Աճարա մէվգիլէրլինտէ պիր թագըմ մուվաֆֆագ միւսատէմէլէրտէ պուլունմուշ տըր : —Բէզալիք Պասրատան հօգարտա Տէճլէ նէհրի իլէ Սուալլէ գանալը արասընտա Օսմանլըլար Ինկիլիզլէր իլէ պիր միւսատէմէտէ պուլունմուշար տըր : Վանըն չարգ թարաֆընտա Բուս հուսուտընտան հիւճիւմ էտէն տիւլմէն օրտուսուլնա մուգավէմէթ էտիլմիշ , վէ Ուրմիյա կէօլլանին ճէնուպի զարպ ճիհէթինտէ պուլունան Բէվանտիգտէն իլէրլէյէն Օսմանլը գըլթաթը Ատրպայիճանտա Սաուչպուլաղը թահթ էլ իշալա ալմըլ տըր : —Տիկէր պիր թէպիլիդի րէսմի Բուսլար թարաֆընտան նէչը էտիլէն չու իքի խապէրի թէքգիպ էյլէմիշ տիր , Կէօյա քի Սինա չիպհի ճէգիլէսինտէքի Օսմանլը օրտուսը օրատան թէպիտ էտիլմիշ վէ Գաֆգասիատան հիւճիւմ էտէն Բուս օրտուսու Օսմանլը օրտուսընը փէրիլան էյլէմիշ վէ անլէր արասընտա պիր Ալման գօմանտար , 14 Ալման զապիթ վէ 3 Ավըսթրիալը զապիթ կէօրիւլմիշ իմիշ :

Մէճլիսի Մէպուսանըն րուսի Գեկի իպթիտասընտա քիւչատ էտիլէճէյի իլան էտիլմիշ տիր : —Թէպատան վէ էճնէպիլէրտէն մէմէքէթին խարիճինէ կիթմէք իսթէյէնլէր իլիւն փասափօրթ մուամէլէսինտէն պաչգա , աթիտէքի չէհրլէրտէն մատա պիր եէրտէն եօլա չըգմագ մէմնու իտիլի իլան օլունուր , —Իսթանպօլ , Տիմէթօգա , Չէրմին , Ուրլա , Անթալիա , Մէրսին , Իսքէնտէրուն , Լաթաղիա , Շամ Թարապուլուր , Հայֆա , Պէրութ , Եաֆա , Հօտէյտա , Ճիտտէ , Փանկին , Թրապըն , Սամսօն , Իյնէպօլու , Էրկէրի : — Սօն թէպիլիզաթը րէսմիյէյէ կէօրէ հուսուտ մէֆրէգէլէրի Գաֆգասիատա Օլթի չէմալընտաքի թավլիլիտի իշալ էյլէմիշլէր վէ Ատըրպայաճան հուսուտընտաքի գըլթաթ վան վիլայէթիին չարգընտաքի Սօմայի վէ Ճիհարիյէյէ գատար իլէրլէմիշլէր տիր : — Օսմանլը օրտուսը Սավուչպուլաղա կիրալիյինտէ չէհրին միւճ-

Թէհիտլէրի վէ միւթէնայիզանը վէ պէօյիւք պիր իզտիհամ անլէրի իսթիգպալ էյլէյիպ գուրպանլար քէսիպ տուալար արզ էյլէմիչլէր տիր։ Միսթեհիլի.— Ալմանիանըն Րայխսթալը (Մէճլիս ի Մէպուսանը) ըէլիսի Տօգ. Գամփիթարաֆընտան, Օսմանլը Մէճլիս ի Մէպուսանը ըէլիսի իսալիլ պէյէ պիր թէլէկրաֆ քէլիտէ էտիլիպ՝ Օսմանլը հիւքիւմէթինի Ալմանիա իլէ Ավսթրիա-Մաճար հիւքիւմէթլէրի իլէ պու մուհարէպէտէ իշթիրաք էյլէտիյինտէն սուլայը թէպրիք էյլէմիչ, վէ Օսմանլը Մէճլիս ի Մէպուսանա սէլամ վէ ինթիրամ կէօնտէրմիչ տիր։ իսալիլ պէյ տախի՝ տէվլէթ ի Օսմանիյէնին քէնտի մուգատտէրաթընը Ալմանիա—Ավսթրիա մուգատտէրաթընա թէլըիք էյլէտիյինի պէյանլէ, եազընտա քիւշատ էտիլէճէք Մէճլիս ի Մէպուսանտա թէլէկրաֆնամէյի թէպրիզ էտէճէլինի պէյան էյլէմիչ տիր։ —Փօն սէր Կօյց փաշա պու հաֆթա ճուսա էրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզէ միւվասէլէթ էյլէյէճէք տիր։ —Ինկիլթէրա Մըսըր իշղալ էթտիքտէն սօնրա օրատա պուլուռնա Գաթօլիքլէրին Ֆրանսըզ հիմայէսինտէն չըգարազ, սօղըուտան Վատիկանըն հիմայէսինտէն ալընմասընը թասավվուր էթմիչ օլուպ, Պապը Ալի տախի Օսմանլը մէմալիքինտէ պուլուռնա Գաթօլիքլէրին պուռնտան պէօյլէ Ֆրանսանըն հիմայէսինտէ օլմայըպ, եալընըզ Վատիկանը թանըմալարը իշլան միւզաքէրաթտա պուլուռնու իսէ տէ, Վատիկան պու մէսէլէնին միւզաքէրէսինի՝ մուհարէպէնին խիթամընա թալիզ էթմիչ տիր։ —Պիր խապէրէ կէօրէ Ինկիլիզ ասքէրի մէմուրլարը Փօրթ Սաիտի հիւճիւմտէն մուհաֆազա էթմէք մագսէտիյլէ Փօրթ Սաիտ չէօլիւնիւ Նիլ նէհրինին սուլուռնու օրայա սէվզ վէ իսալ էթմէք սուրէթիլլէ թէմամէն սու ալթընտա պրագմը տըր։ —Էսպազ Սատրազամ Ֆէրիտ փաշա Սան Րէօտա (Իթալիա) իրթիհալ էյլէմիչ տիր։ —Նօվիէ վիենն քալիպար զազէթասը Ավսթրիա էհալիսինտէն Հիւալը Ահմէր իշլան խանէ թալէպ էյլէտիյի սըրատա չէօյլէ տէմիչ տիր։ «Պու սըրատա խանէ վէրմէք պիզիմ իշլան իֆասը իճապ էտէն պիր նամուս վազիֆէսի տիր։ Օսմանլըարա գարըն հիսս էթտիյիմիզ միւնէթ վէ չիւքրանը պու սուրէթլէ իզհար էտէպիլիւրիզ։»

ԽԱՐԻՃԻ

Էվթոյիասաֆի հարպ մէյսանը.— Սըրպիատա 4 պուլուռք այտան պէրու տէվամ էտէն մուհա-

րէպէտէն սօնրա էնճամ մէմլէքէթին սապըզ փաթիթալթը օլան Պէլկրատ Դեկտ. 3 տէ Ավսթրիալըար թարաֆընտան զաթի պիր սուրէթտէ իշղալ էտիլմիչ օլուպ, օլ կիւն իմիլէրաթօր Ֆրանսիս ճօզէֆին թախթա ճիւլիւսընըն ճճընճը սէնէ պաշըսը օլմագ միւնտիպէթիլլէ օրատու, թարաֆընտան թէպրիք մագամընտա մէզքիւր խապէր միւշարիլէյնէ կէօնտէրիլմիչ տիր։ Սըրպար 300 զատար էսիր վէրէրէք չէհրի թէրք էյլէմիչլէր տիր։ Շարգի տար էլ հարպտա չէտիտ մուհարէպէ Լէհիսթանտա Լօյ ճիւլարընտա վուգու պուլմուչ տըր։ Ալմանլար էփիյի պիր գուվլէ ի իմտատիյէ կէթիրմիչ օլարազ, Ալման մէնպալընտան վէրիլէն խապէրէ կէօրէ Դեկտ. 6 տա թէքրաւէն չէհրի մէզքիւրի իշղալ էյլէմիչ տիրլէր։ Րուսլար Փրզէմիսլ վէ Քրաքօվա իւզէրինէ չէտիտ հիւճիւմէր իճրա էթմիչլէր իսէ տէ, անլէրի զապթ էտէմէմիչլէր տիր։ Վէ Քրաքովիանըն ճէնուպընտա Գարփաթեան տաղլարընը կէչիպ Մաճարիսթանա հիւճիւմէթմիչլէր իսէ տէ, Ավսթրիա մէնպալընտան վէրիլէն խապէրէ կէօրէ Ավսթրիալըար անլէրի կէրի սիւրմիւլլէր տիր։ —Շարգի Փրուսիատա եէնի պիր հարաքէթ օլմամը տըր, զարպի տար էլ հարէքէթտէ Ֆրանսըզլար Ալմանլարըն քէնտի գուվլէթլէրինի շարգի թարաֆա չէքմէլէրինտէն իսթիֆատէ էտէրէք, Ալգաս վէ Լօրէն իւզէրինէ չէտիտ հիւճիւմէր իճրա էթմիչլէր, վէ Ալթէրիսի վէ պիր գաչ պաշա նօլթալարը թէքրար իշղալ էյլէմիչլէր տիր։ Վէ չէմալը զարպտա Ալմանլար Պէթիւնտէն շարգա սօղրու չէքիլմիչ տիրլէր։ Ինկիլիզլէրին Պէլճիգայա ասքէր չըգարադըլարը վէ Միւթթէֆիզլէրին եէնի պիր հիւճիւմէ հազըրլանմագտա պուլուռնալարը տախի խապէր վէրիլիյօր։ Ինկիլիզ զրալը ճօրճըն վէ Հարպիյէ նազըրը Լօրտ Գիչնէրին՝ Ֆլանսըրզտա ճէն. Ժօֆր վէ Ֆրէնչ վէ ըէիսլ ճիւմուր Փուանքարէ վէ գրալ Ալպէր իլէ միւլազաթ էթմէք իւզրէ Պէլճիգայա կէլտիքլէրի վէ պու մահալէ «կիւզէլ իթթիֆազ» նամը վէրիլտիյի վէ Ջարըն տախի մէյտանը հարպա կէլտիյի խապէր վէրիլիյօր։ —Պալզան տէվլէթլէրի էլան հարպա տախի զաթի պիր մէվզի իհրազ էթմէմիչ տիրլէր։ Րուսիալատա հէյէճան թէզայիւտ էթմիչ, վէ ճէրէյան չօգճա Րուսիա թարաֆընա թէվլէճճիւն էթմիչ տիր։ Լաքին Պուլղարիանըն վազիլէթի հալա միւլթէրէտտիտ տիր։ Եռնանիսթան քէնտի թօփ-

րադընտան Պուլղարիայա պիր գըսմ վերմէմէք-
լիքտէ հալա իսրար էտիյօր վէ Պուլղարիա
Մաքէտօնիատա իշլէմէյէ հազըրլանըյօր:—Փօր-
թուգալտա թահլիտ իշի տէվամ էթմէքտէ
իսէ տէ, գապինէ իսթիֆասընը վերմիշ օլա-
րագ էէնի պիր գապինէ թէշքիլինէ սայ օլու-
նույօր: — Նէզլէ ի սատրիյէտէն միւզթարիպ
օլմասըյլա Ալմանիա իմփէրաթօրը հարպ մէյ-
տանընա հարաքէթինի պիր գաչ կիւն թէէնիւր
էյլէմիշ տիր: — Պիր խապէրէ կէօրէ, Գալէ
մէվգիինին գօմանտասը Ֆրանսըզլար թարա-
ֆընտան ինկիլիզէր էէտինէ թէսլիմ էտիլմիշ
տիր: — Նէնի թէշէքքիւլ էտէն Սըզպիսթան
գապինէսի Լիպկուշ ֆըրգասընտան մատա
պիլ ճիւմէ ֆըրգալարըն միւմէսսիլլէրինտէն
իպարէթ պուլունույօր: Բէիս ի նուզգար վէ
նարիճիյէ նազըրը Մ. Փասիշ տիր: — Մըսրա
Ավսթրալիա ասքէրի իխրաճ էտիլտիյի վէ
Սուտանտա իտարէ ի էօրֆիյէ իլան օլունտու-
ղու խապէր վէրիլիօր:

Միսթհեկվիլի.— Ալմանիա պաշ վէքիլի Բայ-
խըսթալտա պիր նուլթգ իրատ էտիպ հարպ ը
հազըրա տարի էֆքեարընը պէյան, վէ
5,000,000,000 մարք հարպ վէրկիսի թալէպ
էյլէմիշ տիր: Պու նուլթգուն պիր գըսմը պաշլա
պիր սահիֆէտէ վէրիլմիշ տիր: Բէգալիք իթա-
լիա պաշ վէքիլի Փարլամէնթօտա պիր նուլթգ
իրատ էտիպ իթալիա հիւքիւմէթինին հալ ը
հազըրտաքի մէվգիինի իգահ էյլէմիշ տիր:
— Եունանիսթանըն Լէվգաս աթասընտա հա-
րէքէթ ի արզ վուգու պուլարագ պէօյիւք
խասարը մուճիպ օլմուշ տըր: — Ֆրանսըզ վէ
ինկիլիզ թէյյարէլէրինին Զուիցէրիա իւզէրին-
տէն կէշիպ Ալմանիայա կիթտիքլէրի կէօրիւլ-
տիւքտէ Զուիցէրիա հիւքիւմէթի քէնտի մէմ-
լէքէթլէրինին գարատան պիթարաֆըրընա
րիպէթ էտիլտիյի կիպի հալատան տախի րի-
այէթ էտիլմէսինի մէգքիւր իքի տէվլէթլէր-
տէն թալէպ էյլէմիշ տիր: Վէ հաթթա Զուի-
ցէրիա հիւքիւմէթինին պու նէվ թէյյարէլէրին
միրուրը թէքէրրիւր էթտիլինտէ անլէրէ հիւ-
ճիւմ էյլէմէք իչիւն պազը մահալլէրէ թօփ վէ
ասքէր գօյտուղը խապէր վէրիլիօր:

Մուհարեպի վի սինն ի ֆեհալ.— Ամէրիգա
գօլէճի րէիսլէրինտէն պիրիսի 50 սիննինտէն
եօգարտա օլանլարըն ալէմ ի սիյասիյաթտան
չէքիլմէլէրինի թալսիյէ էյլէմիշ տիր: Պիր մու-
հարրիւր կէօսթէրիյօր քի սօն մուհարէպէլէրտէ
մուհիւմ մէվգիլէր իհրազ էտէն գէվաթըն նի-

չէսի 50 սիննինի կէշիւրմիշ իտիլէր: Ֆրանսա
վէ Ալմանիա մուհարէպէսինտէ իմփէրաթօր
Վիլհէլմ 74, Վօն Մօլթքէ 71, ճէնէրալ Վօն
Բուն 68, Պիսմարգ 56 սիննինտէ իտիլէր:
Բուս-Ճափօն մուհարէպէսինտէ ամիրալ Թօկօ
60, փրէնս Օյամա 60 տան զիյատէ, Ֆիլտ Մար-
չալ Նօճու 63, Եամակաթա 66, ճէնէրալ Բօ-
րուքի 60, ճէնէրալ Նօճի թազրիպէն 60 սին-
նինտէ իտիլէր: Հարպ ը հազըրտա ինկիլիզ օր-
տուսունը թանզըմ էտէն Լօրտ Բիչնէր 62,
ճէն. Աֆրիգա մուհարէպէսինի մուվաֆֆագի-
յէթլէ պաշա չըգարմը օլուպ, հարպ ը հա-
զըրտա մուգթէտիր պիր միւսթէյար օլմուշ
օլան Լօրտ Բօպէրթս 82, Ֆրանսըզ ճէն. Ժօֆր
62, ճէն. Փօ 66, ճէն. Գասթէլնօ 60 տան զի-
յատէ, ճէն. Կալիէնի (Փարիզին մուհաֆըզը)
70 սիննինտէ տիրէր: Ալման օրտուսունտա
Գօնթ Վօն Հէլսէն Հասիլէր 78, Ֆիլտ Մարչալ
Ֆօն տէր Կօլց փաշա քի 50 սէնէտէն պէրու
հարպ մէսէլէլէրինտէ պիր օթնօրիքի սայըլըր
73, Ճէն Վօն Կիւք 68, Լիէթի գապթ էտէն
ճէն. Վօն Էմիլ, քի վէֆաթ էյլէմիշէր 66,
չարգ ճէպնէսինտէ Ալմանիանըն էն միւգթէտիր
գօմանտանը սայըլան Վօն Հինտէնպուրկ 67
սիննինտէ տիր: — Ֆրանսըզ ճէնէրալ Փօ Եա-
րալանմը տըր: — Ֆրանսա փարլամէնթի Դեկ.
22 տէ իճթիմա էտէճէք տիր: — Ինկիլիզ հիւ-
քիւմէթինին Մըսրտաքի ճիւմլէ տիւլէն թէ-
պաալարընը մէմլէքէթտէն թարտ էթտիլինի
խապէր վէրիլիօր: — Պէլկրատըն իշղալ օլուն-
մուշ օլմասընա րադմէն Սըրպլար հալա հիւճիւ-
մէ տէվամ էտիլօրլար: Փաթիթախթը Նիշտէն
իւսկիւպէ նազլ էթմէք շալիալարը թէհազգուգ
էթմէմիշ տիր: — Բուսմանիա հիւքիւմէթինին
քէնտի պիթարաֆըրընը թէքրար վէ թէէյիտ
էյլէտիյի սէօյլէնիլիօր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ֆէրմանսըզ քիլիսա վէ մէքթէպլէր իչիւն
ֆէրման իսթիհսալինէ Ատլիյէ նէգարէթի թա-
րաֆընտան վէրիլէն միւստէթ խիթամ պուլ-
մագ իւզրէ օլուպ, նիչէ քիլիսէլէր գարուրի
սէպէպլէրտէն իլան ֆէրման իչիւն միւրաճաթ
էտէմէմիշ օլտուգլարը միւնասէպէթլէ, փաթ-
րիգխանէ մէգքիւր միւստէթէն թէմտիտ էտիլ-
մէսինի Ատլիյէ նէգարէթինտէն թէմէնի էյ-
լէմիշ վէ նէգարէթ ի մէգքիւրէ միւսաատէ
միւստէթինին 2 ալ տահա թէմտիտ էտիլտի-
յինի խապէր վէրմիշ տիր: — Իւսկիւտարտա

տախի էրմէնի թապիպէր իթթիհատը թա-
րաֆընտան խասթա պագըճըլըղա տաիր ք-
էնի տէրսէր վէրիւմէյէ պաշլանմը տըր : —
Մէմէքէթին հէր թարաֆընտա էրմէնի քիւի-
սալարընտա վաթանիքէրվէրլիք հիսսինի պէյան
էթմէք իւզըրէ իճթիմալար էտիւմէքտէ տիր : —
Այնթապտա վուզու պուլան իճթիմատա փրօֆ .
Ջէնոք Պէգճեան տախի իրատը նութգ էյլէ-
միշ տիր :

ՓՐՕ. ՃԷՄԱԱԹԸ

Այնթապըն Մ. Թ. Գօլէճինտէ շահիրտէ-
րին առէտի 185է պալիզ օլմուշ տըր : Պու-
սէնէ մէգքիւր մէքթէպտէ լիսանլարըն թէտ-
րիսինէ դիյատէ էհէմմիյէթ վէրիւմէք մուալ-
լիմէրին սալըսը արթըրըլմը տըր : Գօլէճին
իւլիւնճիւ սընֆ թալէպէսինտէն Պիթիասը
Աքրահամ էֆ . Բէնճիլեան պիր հաֆթա տէ-
վամ էտէն խասթալըգտան սօնրա խասթա-
խանէտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր : — Վեր . Ս . Վ .
Բըղեան հէր նէ գատար Սիս քիլիսէսինտէն
տալէթ էտիւմիշ խի իսէ տէ , Միւթիւն մէճ-
լիսի վագթընտէք միւմալիէյի իսլէնտէրու-
տաքի քիլիսէտէ իլլէմէյէ ըզը օլմուշ տըր :
— Տիկին Մարիամ Գալայճեան Ամէրիգանըն
Չէլսի չէհրինտէ Սեպտ . 22 տէ վէֆաթ էյլէ-
միշ տիր : Մէրգումէ 61 սիննինտէ օլուպ Տի-
յարպէքիրտէ տողմուշ , վէ սօն սէնէսինտէն
մատա պիւթիւն էմօրիւնիւ Ատանատա կէլի-
միշ խի : Վեր . Ատատուրըն էվլատընտան
խի : Տիկին Ապուղայէլ Նաճալեան (Թուզճու
Թորոս աղանըն քէրիմէսի) տախի անտէն պիր
գալ հաֆթա էվլէլ Պրիճ Ութըրտա վէֆաթ
էյլէմիշ տիր : — Պատ . Ստեփան Մահլիկեան
Նոյ . 2 տէ 76 սիննինտէ օլարագ Բէսապտա
վէֆաթ էթմիշ տիր : Միւմալիէյի Կիլիկիա վէ
Բիւթանիա իթթիհատլարը տաիրէսինտէ 40
սէնէ գատար վալըլըգ իլէ մէշղուլ պուլընմուշ
տըր : — Աֆիօն Գարա Հիսար քիլիսէսի 324
ղը . Պուրտուրա , 148 զը . Սպարթայա իսնէ
կէօնտէրմիլէր տիր : Մէպլաղը մէգքիւրիւն
2 լիւրսը գատընլար Այխսախանալ չիւքէթի
թարաֆընտան վէրիւմիշ տիր : — Խարփութ դօ-
լէճի րէիսի Մր . Բիկզէ իքինճի պիր օղլան
չօճուգ տողմուշ տըր : — Գուլ Գափուտա պու-
լուան իսկիլիզ Տօթլար Միւլէսսէսաթ ը խայ-
րիյէսի պինասըն Ամէրիգալըլարըն նէգարէթի
թաթընտա ելնի պիր միւլէսսէսէ ի խայրիյէ
հալինտէ տէվամընա միւսատէ էտիւմիշ տիր :

Իպատէթիւնէտէ րուհանի խըտմէթլէր տէվամ
էտիյօր : Լաքին Մուսալլատաքի իսկիլիզ մէք-
թէպի Սիւլէյմանիյէ տար իւթ թէտրիսինէ թէս-
լիմ էտիւմիշ օլուպ միւլէսսէսէ ի մէգքիւրէ օ-
րասընը մէքթէպին պիր չիւպէսի մագամընտա
իսթիմալ էտէճէք տիր : — Պայպլ Հաուս ճէ-
մաթընտան Պուրտուր վէ Սպարթա միւլէթա-
ճիյնինէ 334 զը . իսնէ էտիւմիշ տիր :

ՌԱՀՆԻՒՄԱՆԸՆ ԻԼԱՆԸ

Րահնիւնա կէլէն սէնէ , Բապպ իսթէրսէ ,
երին տէվամ էտէճէք տիր : Լաքին հալը հա-
ղըրըն միւլէթիւթը վէ քիւղըտ գըլլէթի սէ-
պէպինտէն չիմտիլիք 16 սահիֆէտէն զիյատէ
նէշը օլուսամայաճագ տըր : Վէ շու պիր ճի-
հէթէ ապօնէլէրիմիլին վէ աճէնթլէրիմիլին
նազարը տիղգաթընը չիմտիլէն տալէթ էթ-
մէք իսթէրիլ քի , 1915 Յուլիսընսան իթի-
պարհն աննագ ապօնէ պէսկիլէրիկի վիւրիշ օ-
լանլար իյիւն դագքիւրա քապ Կէհնէյիզ : Պինաէն
ալէյի սօնրատան եաղըլանլար իւք նուսթէլէրի
էլտէ էտէմէյէճէքլէր տիր : Պուստան էվլէլքի
սէնէլէրտէ ապօնէլէրիմիլին թէէտիյաթ իչիւն
իքի այ գատար միւլէլթ վէրիյօր իտիք , լա-
քին պու սէնէ քիւղըտ ազալմը , ֆիլաթը
Եիւքսէլմիշ վէ մէյտանտա փարա ազալմը
օլտուղընտան պուլու եափամայաճաղըգ , Իմ-
տի Րահնիւնալը թա սէնէլին իւքինտէն թէ-
մամէն ալմագ իսթէյէլէր Դեկտեմբեր իչիւնտէ
ապօնէ պէտէլլէրինի Պայպլ Հաուստա իտա-
րէլսանէմիլին , Ամէրիգատաքի ապօնէլէրիմիլին
Երին Նիւ Եօրգտա (Messrs. S. G. Telfeyan &
Co., 114 Fifth ave. New York City) Թէլֆէ-
եան պիրատէրլէրէ իրսալա հիմմէթ էյլէսինէր :
Սէնէլիք իչիւն 2 մէճիտիյէ վէ եախտ 6 ալըգ
իչիւն 1 մէճիտիյէ : Ամէրիգա իչիւն 2 տալէր ,
եախտ 6 ալըգ իչիւն 1 տալէր :

Միւսիր ի մեսուր վէ սանիպ ի ինթիյազ
Յ . Գ . ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԻՃՐԱՆ Բ. ՉԱԼԵԳԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԱՐԸ
Shravanaskar, Մահմուտ փաշա, Բիւրճի խան Նօ . 32—34